

ISSN:2822-0625 (Print)

ISSN:2822-0633 (Online)

วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

EDUCATIONAL ADMINISTRATION INNOVATION JOURNAL

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2566 VOL.2 NO.1 JANUARY-MARCH 2023

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL MANAGEMENT INNOVATION CLUB)
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Educational Administration Innovation Journal

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีคุณภาพ ของนักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตรและการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีการศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภท การศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา กำหนดการเผยแพร่ราย 3 เดือน (Quarterly) ในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัย และอื่น ๆ ทุกบทความจะได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องในลักษณะพิชญพิจารณาโดยที่ผู้เขียนไม่ทราบผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบผู้เขียน (Triple-blind peer review) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ อย่างน้อยบทความละ 3 ท่าน รองรับการเผยแพร่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประวัติที่มาก่อตั้งขึ้นโดยชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการของนักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ผลงานทั้งหมดได้รับการตรวจสอบผลการคัดลอกวรรณกรรมก่อนเผยแพร่ทุกผลงาน

Objectives and scope of the journal to be a source for disseminating research articles Quality academic articles of students and faculty members of higher education institutions or other educational agencies both domestically and internationally. with an emphasis on innovation in educational administration covering formal education research and evaluation Innovative Curriculum and Instruction learning innovation and educational technology at all levels and all types of education such as basic education Vocational education and higher education. Schedule for publication every 3 months (Quarterly) in the form of academic articles, research articles, etc. All articles will be screened by experts in the relevant fields in a peer-reviewed manner without the author's knowledge of the experts. and the experts do not know the author (Triple-blind peer review) both inside and outside Rajamangala University of Technology Rattanakosin At least 3 per

article. Support both Thai and English publishing History founded by the Educational Management Innovation Club, Rattanakosin College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin on July 5, 2022 as a center for exchanging knowledge and disseminating academic works of academics, faculty and students. All works are checked for plagiarism before all works are published.

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

ที่ตั้งสำนักงาน

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรม ห้อง 602 ชั้น 6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 (คุณจิราภรณ์ ชนัญชนะ, 082-625-0706)

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายนอก

ที่	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สถาบัน
1.	ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	เทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
2.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ รัตนธิรกุล	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณ ภูมิ
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พิกุลทอง	เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อ การศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตาการ	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เหนือ

ที่	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สถาบัน
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัส บุญเที่ยรทอง	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เหนือ
6.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว	เทคโนโลยีมีัลติมีเดีย เพื่อการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวี วีระวงศ์	เทคโนโลยีมีัลติมีเดีย เพื่อการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชิน จิตติสุขพงษ์	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ชำนาญรบ	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายใน

ที่	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สถาบัน
1.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी	การบริหารการศึกษาและผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ สุรังค์ พิพรรณ	การวัดและประเมินผล การศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
3.	รองศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน	Educational Administration	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง	อุดมศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย	บริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
6.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณรี ปานศิริ	การวิจัยและประเมินทาง การศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
7.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภควัธจ์ ภูมิ พงศ์คชสร	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส แจ่มจันทร์	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
9.	อาจารย์ ดร.ประทีป มากมิตร	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

ที่	ชื่อ-สกุล	สาขาวิชา	สถาบัน
10.	อาจารย์ ดร.ทนต์ ทองภูเบศร์	Educational Research Methodology	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
11.	อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ ศิริสุข	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
12.	อาจารย์ ดร.ชินวงศ์ ศรีงาม	นิเทศการศึกษาและพัฒนา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
13.	อาจารย์ ดร.วิรัตน์ มณีพุกษ์	การจัดการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
14.	อาจารย์ ดร.สมใจ สืบเสาะ	เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
15.	อาจารย์ ดร.อมรรัตน์ พันธงาม	การวัดและประเมินผล การศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
16.	อาจารย์ ดร.ทัศนีย์ ช่อเทียนทิพย์	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
17.	อาจารย์ ดร.อุษา งามมีศรี	การบริหารการศึกษาและภาวะ ผู้นำ	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
18.	อาจารย์ ดร.พงษ์กฤตย์ นามปพนอังกูร	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
19.	อาจารย์ ดร.รักชนกขรินทร์ พูลสุวรรณนธิ	เทคโนโลยีการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
20.	อาจารย์ ดร.ดรุณี ปัญจรัตน์กร	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
21.	อาจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ จิรธิพรสิทธิ์	การบริหารการศึกษา	วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

สารบัญ

หน้า

วัตถุประสงค์	ก
บรรณาธิการ	ข
ที่ตั้งสำนักงาน	ข
ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายนอก	ข
ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายใน	ค

บทความวิชาการ

1. สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเด็กออทิสติก	1
2. พฤติกรรมทางเพศกับการเข้าสู่วัยรุ่นออทิสติก	10

บทความวิจัย

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2	19
4. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต1	29
5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ	39

แบบคำขอเสนอบทความ	51
-------------------------	----

รูปแบบต้นฉบับบทความวิจัย (Template research form)	52
---	----

สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเด็กออทิสติก

Media and digital technology for the development of children with autism

วรรณอาภา จารุประพาฬ, ชัยภัทร ประไพพรเลิศ

Wannaapha Jarupraphan, Chayapat Prapaipornlard

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, กรุงเทพมหานคร

Navamindradhiraj University, Bangkok

E-mail: wannaapha.ja@outlook.co.th

Received November 22, 2022; Revised March 27, 2023; Accepted March 30, 2023

บทคัดย่อ

การเลือกปรับประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กออทิสติก จะสามารถทำให้การนำเสนอเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน และผู้สอนได้เป็นอย่างดี แม้ในขณะที่ผู้เรียนไม่สามารถเดินทางเข้าร่วมชั้นเรียนแบบปกติ กลับต้องใช้ในการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 และเพื่อที่จะสนับสนุนประสิทธิภาพของการช่วยให้การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการสนับสนุนการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็น เทคโนโลยีดิจิทัลกับการเล่าเรื่อง สื่ออนิเมชัน เพื่อสร้างการสื่อสารผ่านทางสายตา สภาพแวดล้อมเสมือนจริงผ่าน VR (Virtual Reality) Augmented Reality (AR) นวัตกรรมจดจำใบหน้าเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติก สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถจะสร้างการดึงดูดความสนใจ สร้างประสบการณ์ใหม่ และการรับรู้ การสื่อสาร และพัฒนาผู้เรียนที่อยู่ในภาวะออทิสติก พร้อมกันนั้นยังสามารถสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ได้ไม่ต่างไปจากห้องเรียนในรูปแบบชั้นเรียนปกติ

คำสำคัญ: สื่อ; เทคโนโลยีดิจิทัล; เด็กออทิสติก; การเรียนการสอน

Abstract

The adaptation of media and technology for the support of Education for child learners with autism can lead to a more intriguing presentation of the teaching contents and an improvement of participations between students and the teacher. This can be implemented even when the learners can attend on-site classes and are obliged to attend online ones during the pandemic Covid 19 outbreak. Moreover, to make sure that the education achieves the excellent outcome, the story narration with the media, digital technology, and animations to introduce eye-

contact communication, Virtual Reality (VR), Augmented Reality (AR), Facial Recognition to improve the learning experience for the learners with autism. The media and digital technology can interest and attract the learners, providing new experiences, and the information reception, the development of the learners with autism, and the learning environment can provide the learning experience identical to the one on-site classes have to offer.

Keywords: Media; Digital technology; Autistic children; Teaching and learning

ที่มาและความสำคัญ

บทบาทของนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในโลกยุคพลิกผัน หรือ ที่เรียกว่า VUCA world เป็นโลกแห่งความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.2563) ระบุว่า ความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โปรแกรม แอปพลิเคชัน โซเชียลมีเดียและสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในการสื่อสารการปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือ ระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถนำมาใช้ในการศึกษาเป็นความสามารถที่สำคัญของบุคลากรในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การเข้าถึง (Access) การใช้ (Use) การเข้าใจ (Understand) และการสร้าง (Create) สำหรับในสถานการณ์โควิด 19 ที่มีการจัดการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ การฉลาดรู้ดิจิทัลสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

ออทิสติก (Autistic) เป็นความผิดปกติของสมองตั้งแต่กำเนิดที่ส่งผลต่อพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านการสื่อสาร ด้านการเข้าสังคม และด้านการเล่น เช่น พูดช้า พูดภาษาแปลก ไม่ส่งเสียงเรียก บอกความต้องการโดยการชี้นิ้วทำตามคำสั่งง่าย ๆ ไม่ได้ ไม่สบตาเวลาพูด ดูเฉยเมยไร้อารมณ์ ปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ลำบาก ไม่แสดงอารมณ์ดีใจหรือเสียใจ เล่นซ้ำ ๆ มองซ้ำ ๆ สนใจในรายละเอียดมากเกินไป ชอบเล่นตามลำพัง ไม่สนใจการเล่นกับเพื่อน ไม่สามารถเล่นตามกฎเกณฑ์ นอกจากนี้ โรคออทิสติกยังสามารถแสดงด้วยอาการอย่างอื่น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว อยู่ไม่นิ่งหรือขาดสมาธิ ร้องกรีดเสียงสูง โขก ศีรษะ เป็นต้น ในปัจจุบันยังไม่ทราบสาเหตุของโรคออทิสติกที่แน่นอน เชื่อกันว่าภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์และการคลอด เช่น เลือดออกระหว่างตั้งครรภ์หรือคลอดก่อนกำหนดเป็นสาเหตุสำคัญ นอกจากนี้ ปัจจัยทางพันธุกรรมก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งทั้งหมดนี้ทำให้การป้องกันไม่ให้เกิดโรคทำได้ยาก แพทย์จึงมุ่งเน้นไปที่การวินิจฉัยโรคให้ได้ตั้งแต่แรกเริ่มเพื่อผลการรักษาที่ดี โดยอาการสามารถพบได้ในเด็กตั้งแต่อายุ 1 ปี

ขึ้นไป และมักมีอาการที่ชัดเจนมากขึ้นเมื่ออายุ 3 ปี อย่างไรก็ตาม ด้วยลักษณะภายนอกของเด็กออทิสติกดูจะไม่แตกต่างจากเด็กปกติทำให้การวินิจฉัยโรคออทิสติกทำได้ยาก ซึ่งทำโดยการประเมินอาการทางคลินิกเท่านั้น ประกอบด้วยการซักประวัติจากพ่อแม่และการประเมินเด็กผ่านทางการเล่นยิ่งไปกว่านั้นหลายคนมักเข้าใจว่าเด็กออทิสติกกับปัญญาอ่อนเป็นภาวะเดียวกัน ซึ่งจริง ๆ สามารถแยกจากกันโดยการส่งประเมินระดับสติปัญญา อย่างไรก็ตาม โรคออทิสติกสามารถพบร่วมกับภาวะปัญญาอ่อนได้ถึงร้อยละ 50 ในบางกรณีโรคออทิสติกสามารถมีระดับสติปัญญามากกว่าคนปกติและมีความสามารถพิเศษในระดับอัจฉริยะ เช่น ความสามารถในการวาดรูปหรือความสามารถในการจำปฏิทิน จึงอาจกล่าวได้ว่า บุคคลออทิสติกล้วนมีความเป็นมนุษย์ มีการรับรู้ อารมณ์ความรู้สึก แม้จะไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังและบรรทัดฐานของสังคม แต่เขาคือมนุษย์ที่มีสิทธิในการมีชีวิตและมีความมั่นคงในชีวิต

การเลือกใช้เทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในต่างประเทศ

นวัตกรรมจดจำใบหน้าเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติก

ในประเทศแซมเบียได้มีการพัฒนานวัตกรรมจดจำใบหน้าเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติกในชั้นประถม โดยการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อตรวจจับการแสดงออกบนใบหน้าของเด็กออทิสติกในขณะที่มีการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้งานผ่านสมาร์ตโฟน โดยแอปพลิเคชันจะประมวลผลจากการแสดงออกทางใบหน้า การแสดงออกโดยภาษากาย ระดับเสียงที่เด็กได้ตอบขณะจัดการเรียนรู้จะแสดงให้เห็นว่าในขณะนั้นเด็กมีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการเรียนรู้ของคุณ นวัตกรรมจดจำใบหน้านี้นอกจากจะตรวจจับการแสดงออกทางกายภาพของเด็กแล้ว ยังสามารถประมวลผลไปถึงระดับออกซิเจนในเลือดในขณะนั้นควบคู่กันไปด้วยเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการนำมาวิเคราะห์ถึงอารมณ์ความรู้สึกของเด็กออทิสติกต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ต่างกันไป การสังเกตพฤติกรรมโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสังเกตในขณะที่มีการจัดการเรียนรู้ทำให้เด็กออทิสติกเสียสมาธิซึ่งส่งผลต่อการวิเคราะห์พฤติกรรมที่แท้จริง การนำแอปพลิเคชันดังกล่าวเข้ามาช่วยจึงทำให้สามารถประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น (Sudha & S Nagarajan. 2018)

เทคโนโลยีดิจิทัลกับการเล่าเรื่อง

ในประเทศอังกฤษได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อการเล่านิทาน ในหลายรูปแบบเพื่อให้เด็กออทิสติกได้เข้าถึง นิทานในรูปแบบที่น่าสนใจ ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กออทิสติก โดยได้มีการออกแบบให้สามารถใช้งานได้หลากหลายอุปกรณ์ และหลากหลายรูปแบบทั้งในสมาร์ตโฟน Web VDO หรือแม้แต่การออกแบบแอปพลิเคชัน ที่สามารถใช้เล่านิทาน และแสดงภาพด้วยระบบ 3 มิติ โดยจากการศึกษาพบว่า มีผลกับการสร้างจินตนาการในเด็กออทิสติกสามารถเข้าใจ สร้างความสนใจและเข้าถึงเนื้อหาในนิทาน ซึ่งจะสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และเน้นการเข้าถึงการใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา (Keir,w.2016)

สภาพแวดล้อมเสมือนจริงผ่าน VR (Virtual Reality)

การสร้างสภาพแวดล้อมเสมือนจริง หรือตามจินตนาการสามารถจำลองขึ้นในรูปแบบสามมิติ ในประเทศรัสเซีย มีการสร้างสภาพแวดล้อมเสมือน VR (Virtual Reality) โดยแยกได้ 2 รูปแบบ คือ ผู้ใช้คนเดียว และผู้ใช้หลายคน (Marshal ,Tobey และ Kelly, 2013) ในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงจะแสดงรูปประจำตัวผู้ใช้เหมือนมนุษย์ คุณค่าของความเป็นจริงเสมือนมาจากการที่เด็กออทิสติกอาจมีปัญหาในการทำ ความเข้าใจการแสดงภาพ 2 มิติ ดังนั้นพวกเขาจึงต้องการวัตถุจริง หรือ การแสดงที่ชัดเจนกว่า เช่น ภาพอวตารที่เป็นภาพเคลื่อนไหว 3 มิติ การใช้อนิเมชันยังสอดคล้องกับการวิจัยที่ระบุว่าเด็กออทิสติกชอบโปรแกรมที่มีภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง ผู้ใช้ VR (Virtual Reality) จะถูกแสดงโดยการอวตารซึ่งเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของพวกเขาในรูปแบบนามธรรม หรือ แบบมนุษย์ภายในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าการใช้เทคโนโลยี VR (Virtual Reality) มีศักยภาพอย่างมากสำหรับผู้ที่เป็นออทิสติกทั้งในด้านการช่วยเหลือ และการจัดการศึกษา (Jessica, Tony และ hang, 2018) ซึ่งให้เห็นว่าการใช้สิ่งแวดล้อมเสมือนร่วมกับการทำงานร่วมกันกับ VR (Virtual Reality) มีศักยภาพที่ดีสำหรับผู้ที่มีความหมกหมุ่นในฐานเทคโนโลยีที่จะอำนวยความสะดวกเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา และเป็นวิธีการช่วยจัดการกับความบกพร่องของจิตใจ การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความสามารถของเด็กออทิสติกในการทำ ความเข้าใจอารมณ์พื้นฐานซึ่งแสดงโดยอวตาร ภาพมนุษย์ที่เคลื่อนไหวได้ในระบบคอมพิวเตอร์แบบผู้ใช้คนเดียว (ไม่ทำงานร่วมกัน) สสำรวจความสามารถของพวกเขาในการรับรู้อวตารที่แสดงออกและทำนายพร้อมทั้งอนุมานอารมณ์ของผู้อื่นในขณะที่เด็กออทิสติกแสดงความสนใจในตัวอักษรและคำพูดเป็นอย่างมาก ซึ่งให้เห็นถึงความสำเร็จบางประการในฐานะวิธีการสอนความเข้าใจในแนวความคิดสำหรับผู้ที่เป็นออทิสติก มีงานวิจัยที่มุ่งเป้าไปที่การออกแบบและการใช้สภาพแวดล้อมเสมือนจริงสำหรับการรักษาที่เกิดขึ้นจากการใช้สายตาในเด็กออทิสติก ผลการวิจัยบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการเปิดเผยผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการใช้สายตาในการมองเนื้อหาที่อาจเกิดขึ้นจำเป็นต้องมีความหลากหลายเพียงพอเพื่อรักษาคุณภาพที่น่าดึงดูด และมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายของเทคโนโลยีดิจิทัล และการดำเนินงานในการพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีใหม่กับเด็กออทิสติก (Mohammed, H. 2005)

การใช้เทคโนโลยี Augmented Reality (AR) กับบทเรียนในเด็กออทิสติกชั้นปฐมวัย

Augmented Reality (AR) เป็นสื่อดิจิทัลที่ทำหน้าที่แสดงองค์ประกอบเสมือนจริง ในลักษณะสามมิติ (3D) กล่าวคือ แสดงสภาพที่ใกล้เคียงกับสิ่งแวดล้อมจริง AR มี "ศักยภาพทางการศึกษามหาศาล" เมื่อใช้ร่วมกับ gamification งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการ gamified โดยใช้ความเป็นจริงเสริมเพื่อช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก (ASD) ดำเนินการโดยในห้องปฏิบัติการ การสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ให้การดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบสหสาขาวิชาชีพ (โดยเฉพาะเด็กที่เป็นออทิสติก) ในประเทศบราซิล ผลการศึกษาพบว่าการใช้ Augmented Reality (AR) สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ได้จากการนำไปใช้นั้นเป็นไปได้ในเชิงบวก อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ อันเนื่องมาจากผลที่ปรากฏ

ในเด็กออทิสติก(ASD) คือการแสดงข้อมูลเชิงเนื้อหาของบทเรียนที่มีความเหมือนจริง สร้างความเข้าใจ ในเนื้อหาของบทเรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเด็กออทิสติกในชั้นปฐมวัย ที่ยังไม่สามารถจินตนาการ หรือ มีจินตนาการที่คลาดเคลื่อนการเข้าใจสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยในบทเรียนที่นำมาศึกษาในครั้งนี้กล่าวถึง เรื่องของฤดูกาลต่าง ๆ ให้เด็กเข้าใจความแตกต่างของฤดูกาล พืชพรรณ การดำรงชีวิตของสัตว์พื้นถิ่น โดยการนำ Augmented Reality (AR) มาใช้สามารถสร้างความเข้าใจ การสื่อความหมายสำหรับเด็กออทิสติก ได้ไปในเชิงบวก กระตุ้นความสนใจ สร้างสมาธิได้เป็นอย่างดี (Jhemesoh .M, Edna. C ,Kennedy.T & Heloise. T. 2020)

การใช้หุ่นยนต์เพื่อการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กออทิสติก

การสร้างหุ่นยนต์เพื่อใช้ในการสร้างทักษะเชิงสังคมและสร้างพฤติกรรมเชิงประยุกต์ โดยในประเทศฝรั่งเศสได้มีการสร้างหุ่นยนต์ต้นแบบสีขาวทรงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 18 เซนติเมตร น้ำหนัก 900 กรัม ได้รับการออกแบบให้มีใบหน้ายิ้มแย้ม กระพริบไฟตอบสนองได้ มีล้อสามารถเคลื่อนที่ได้ ใช้การควบคุมระยะไกลผ่านไอแพดในระยะทาง 20 เมตร และจะกระพริบไฟเป็นรางวัลเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมตามบทเรียนที่กำหนด หรือการสร้างทักษะเชิงสังคมที่เหมาะสม เพื่อปรับพฤติกรรมของเด็กออทิสติกโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 คน และสร้างบทเรียนเพื่อสร้างทักษะทางสังคม และการปรับพฤติกรรม 14 บทเรียน นอกจากนั้นหุ่นยนต์ยังสามารถแสดงข้อมูลและบทเรียนรวมถึงการเก็บบันทึกประวัติของผู้เรียน เพื่อที่หุ่นยนต์จะสามารถวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียน เพื่อการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กออทิสติกในการสร้างทักษะทางสังคม การปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมถึงให้รางวัลโดยการกระพริบไฟแอลอีดีสีน้ำเงินเมื่อเด็กสามารถแสดงพฤติกรรมที่บทเรียนคาดหวังได้ และพบว่าการใช้หุ่นยนต์สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี (Viviane,K. & Jeanne,K. 2020)

การเล่าเรื่องโดยใช้สื่อดิจิทัลสำหรับกลุ่มเด็กออทิสติก

บทบาทของครูกับการใช้สื่อดิจิทัลในการเล่าเรื่องสำหรับเด็กออทิสติกในมาเลเซีย เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อสำรวจครูในการเปิดรับเทคโนโลยีการเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัลสำหรับเด็กออทิสติกด้วยซอฟต์แวร์ Pixton เป็นเครื่องมือการเล่าเรื่องแบบดิจิทัล และสามารถสร้างรูปภาพเพื่อการจดจำเรื่องราวสำหรับเด็กออทิสติกได้เป็นอย่างดี สร้างความตื่นเต้น น่าสนใจในเรื่องที่เอามาเล่าผ่าน สื่อดิจิทัล สร้างการรับรู้ของเด็กออทิสติกซึ่งแสดงให้เห็นถึงการสื่อสาร และทักษะทางสังคมที่ดีในหมู่นักเรียนที่เป็นโรคออทิสติกเมื่อ พวกเขาใช้และประยุกต์ใช้การเล่าเรื่องแบบดิจิทัล นอกจากนี้การรับรู้ของครูยังแสดงให้เห็นว่าการเล่าเรื่องแบบดิจิทัล เป็นแพลตฟอร์มที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพราะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ในแง่ของข้อบกพร่องของการใช้ Pixton พบว่าครูต้องการ การจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์ Pixton เพื่อสร้างเรื่องราวดิจิทัลที่ดีขึ้น และการสื่อความหมายได้ดีขึ้น ประโยชน์หลายประการของการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเป็นหนึ่งในวิธีการสอน และการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถใช้ กับนักเรียนที่เป็นโรคออทิสติกเป็นวิธีหนึ่งในการดึงดูดความสนใจของเด็กให้มุ่งมั่น ต่อการ

เรียนรู้ต่อไป จากข้อมูลของผู้เข้าร่วม ในการศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลยังคงผสมผสานมัลติมีเดียหลายองค์ประกอบ เช่น ภาพเคลื่อนไหว เสียง และแม้แต่กราฟิกที่สามารถดึงดูดนักเรียนออทิสติกให้สนใจมากขึ้นและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ต่อไป (Mariam, M. & Rosazila, R. 2020) ครูผู้สอนกับการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เป็นความท้าทายเป็นอย่างมากในยุคดิจิทัล ครูผู้สอนในฐานะผู้เลือกใช้สื่อดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน (Sharma ,2017) ระบุว่าครูผู้สอนต้องมีทักษะในการสร้างเครือข่ายทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด และทักษะการจัดการความรู้ ทักษะการสร้างเครือข่ายที่เอื้อต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกัน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกันโดยการผนวกรวม นักเรียน นักวิจัย ตัวแทนภาครัฐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคคลเหล่านี้จะช่วยทำให้ครูผู้สอนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ที่เหมาะสมและสามารถถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้ รวมถึงความรู้ต่างๆ ที่ได้จากการตกลึกทางความคิดผ่านกระบวนการทางเครือข่ายเหล่านี้มีค่าต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนจะได้รับความรู้ที่ทันสมัยและไม่ล้าสมัย ความรู้เดิมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยังคงถูกอนุรักษ์ให้คงอยู่

ความกระตือรือร้นของครูผู้สอนเพื่อจัดการกับผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องเพิ่มทักษะการสื่อสารโซเชียลมีเดียในยุคดิจิทัลเพื่อประยุกต์ใช้ในการศึกษา ทักษะการสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียเป็นทักษะที่โดดเด่นอย่างหนึ่งซึ่งครูสามารถติดต่อผู้เชี่ยวชาญที่อยู่อีกซีกโลกของผู้เรียนเพื่อหาข้อมูลที่สามารถผนวกรวมกับบทเรียนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เป็นการติดต่อทางปัญญาให้กับผู้เรียนได้อย่างมหาศาล นอกจากนี้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม และการวางกลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ พร้อมกันนั้นวิธีการอบรมเลี้ยงดูยังช่วยให้ครูสามารถมุ่งเน้นไปที่ความสนใจของนักเรียนและส่งเสริมความรู้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้พวกเขาสามารถเชื่อมโยงกับโลก ยิ่งไปกว่านั้นครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการช่วยเหลือผู้เรียนในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพและความถูกต้องของแหล่งข้อมูลและความรู้ใหม่ที่มีผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึง อย่างอิสระและมีวิจารณญาณ เป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนและสิ่งที่พวกเขาจำเป็นต้องรู้ ในยุคปัจจุบันการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นเป็นการเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด ครูผู้สอนจึงมีบทบาทอย่างมากที่จะต้อง เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน และรวมทั้งเป็นผู้ที่ต้องมีความสามารถคอยชี้แนะ ดูแล และป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้เรียนในเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ควร รวมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ใหม่ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะการศึกษาหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนนั้น มีทั้งข้อมูลที่เป็นความรู้ที่ดี และไม่ดี ครูผู้สอนจึงต้องควบคุมดูแลและคอยชี้แนะกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างสูงที่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการ ด้วยเหตุว่าข้อมูลข่าวสารที่จะนำเข้ามาสู่ห้องเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูล เกี่ยวกับสารสนเทศกระบวนการสอนของครูและวิธีการศึกษาของนักเรียนก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยปรับเปลี่ยนแบบของความรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

แม้ความรู้และการศึกษาได้ถูกพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ตามการเปลี่ยนของยุคสมัย การเคลื่อนที่ไปข้างหน้าของความรู้ มีผลมาจากการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงไปของการดำรงชีวิตของคนรุ่นใหม่ ในยุค

ดิจิทัลนี้การพัฒนาของนักเรียนแตกต่างจากคนรุ่นก่อนมากดังนั้นพวกเขาจึงต้องการบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมกับยุคสมัยของพวกเขา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลควรให้ประโยชน์ต่อความก้าวหน้าข้อมูลไม่ใช่เพียงข้อมูลที่ครอบคลุม แต่ยังรวมถึงข้อมูลด้านการศึกษา นักการศึกษาต้องสามารถเลือกสิ่งที่จะสามารถอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาและสนับสนุนการเกิดองค์ความรู้แก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยเหลือเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง

ครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่สุดในการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติก ไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ของทุกคน พลังครอบครัว คือ พลังแห่งความสำเร็จ ผู้ปกครองและพี่น้องของเด็กออทิสติกบางคน อาจมีความต้องการพิเศษเป็นการเฉพาะ ซึ่งจะต้องให้การช่วยเหลือด้วย ผู้ปกครองมักจะมีความเสี่ยงต่ออาการซึมเศร้า หรือความเครียดเพิ่มขึ้น พี่น้องอาจจะมีความเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการเพิ่มขึ้น ซึ่งยิ่งทำให้ผู้ปกครองได้รับผลกระทบมากขึ้น ดังนั้นการเตรียมพลังกายและพลังใจในตัวผู้ปกครองเองจึงมีความสำคัญมาก คำแนะนำหลักๆ ที่ทุกคนในครอบครัวควรทำความเข้าใจคือ

1. ออทิสติก เกิดจากความผิดปกติในการทำงานของสมอง ที่ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด แต่ยืนยันได้แน่นอนว่า ไม่ใช่เกิดจากการเลี้ยงดู อย่าโทษตัวเองว่าเลี้ยงลูกไม่ดีแล้วทำให้เป็นออทิสติก

2. ออทิสติก สามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการดูแลรักษาแบบบูรณาการ ไม่ใช่เลือกวิธีที่คิดว่าดีที่สุดเพียงวิธีการเดียวมาดูแลเด็ก

3. เด็ก คือศูนย์กลางของการดูแลรักษา ซึ่งต้องมีการออกแบบวางแผนการดูแลรักษาให้เหมาะสมกับแต่ละคน ไม่ใช่ทำเหมือนกันทุกคน

4. ครอบครัว คือกลไกสำคัญในการช่วยเหลือ ทำให้การดูแลรักษามีประสิทธิภาพ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติก เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ เพราะจะช่วยให้การดูแลรักษาเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง ผู้ปกครองทุกคนเริ่มต้นที่ไม่รู้เหมือนกัน แต่ปลายทางแห่งความสำเร็จต่างกันตามการเรียนรู้ของแต่ละคน และเพื่อเป็นการพัฒนาเด็กออทิสติกโดยองค์รวม เมื่อได้รับการพัฒนาในระดับโรงเรียนมาอย่างดีแล้ว ผู้ปกครองก็เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญที่จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ในเด็กออทิสติกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยเหลือเด็กออทิสติก เพราะครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลแก้ไข ปรับสภาพความพิการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน (ภัทราภรณ์ กาบกลาง, 2556) โดยครอบครัวมีบทบาทหน้าที่ ในการดูแลและ ฝึกฝนให้เด็กออทิสติกมีทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตัวเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัว เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน การแต่งตัว การรับประทานอาหาร เป็นต้น ฝึกให้เด็กออทิสติกมีทักษะในการใช้ภาษาและสื่อสาร ได้แก่ การสอนคำศัพท์ การฝึกพูด และฝึกให้เด็กออทิสติกมีทักษะในการใช้ชีวิตในสังคม เช่น การรู้จักการเล่น นอกจากนั้น จะต้องฝึกให้เด็กออทิสติกมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งในการช่วยเหลือเด็กออทิสติกให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นภาระหนักของครอบครัวที่ไม่มีวันจบสิ้นเนื่องจากอาการ หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กออทิสติกจะเพิ่มขึ้นตามอายุ การต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก

ออทิสติก ส่งผลให้ครอบครัวของเด็กออทิสติกเป็นครอบครัวที่มีความเครียดต่อพฤติกรรมของเด็กออทิสติกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และควรเป็นครอบครัวที่ได้รับความเห็นใจ ได้รับคำปรึกษาและดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อประคับประคองให้ครอบครัวสามารถดูแลเด็กออทิสติกได้อย่างมีความปกติสุข อันจะส่งผลให้เด็กออทิสติกสามารถได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุป

เห็นได้ว่าการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และทันสมัย เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ละเทคโนโลยีต่างถูกพัฒนาเพื่อตอบสนอง และอำนวยความสะดวกมนุษย์ในหลากหลายด้าน การศึกษาก็เป็นด้านหนึ่งที่ เทคโนโลยีดิจิทัลมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างยิ่งยวด โดยเฉพาะกับผู้เรียนที่อยู่ในภาวะออทิสติกด้วยแล้วยิ่งมีความสำคัญต่อการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ ลดข้อจำกัดด้านการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่อง เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถทำลายข้อจำกัดในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกได้ในหลายประการ จากข้อมูลที่มีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางนั้น ได้แสดงให้เห็นถึงความตระหนักในประโยชน์และคุณค่าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสติกให้มีการเรียนรู้ในระดับที่เหมาะสม ความท้าทายของการเข้าถึงข้อมูลของเทคโนโลยีดิจิทัล และการลงทุนที่เพียงพอในการพัฒนา สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในศตวรรษหน้าเพื่อมุ่งเน้นในการที่จะแก้ปัญหาความบกพร่องซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะของเด็กแต่ละคน

เอกสารอ้างอิง

- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *Digital Literacy*. สืบค้นจาก <https://www.ops.go.th/main/index.php.knowledre-base/artic-pr/854-zxfdsdgs>.
- ภัทราภรณ์ กาบกลาง. (2556). *ประสิทธิผลของกระบวนการกลุ่มต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลเด็กออทิสติกของผู้ปกครอง*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น .ขอนแก่น
- Jhemesoh .M, Edna. C ,Kennedy.T & Heloise. T. (2020). *Associ AR : gamified process for the teaching of children with autism through the association of images words*. Brasilia : University of Brasiliass
- Keir, W.(2016). *Digital media in a special educational needs classroom a student*. UK : Queen mary University
- Mariam, M. & Rosazila, R. (2020). *Teacher perceptions on the use of digital storytelling among autism spectrum disorder children in Malaysia* : Malaysia : University sains Malaysia

- Mohammed, H. (2005). *Assistive Technology utilization for autism an outline of technology awareness in special needs therapy*. UAE : Higher colleges of technology dubai women's college.
- Tiffany, H & Patricia, P.(2006). *Using social stories and comicstrip conversations to promote socially valid outcomes for children with autism*. USA : University of Vermont
- Sp Sudha. & S Nangarajan.(2018). *Technology and innovation for autism students in primary level*. Zambiab : Eugene University
- Sharma. (2017). *Primary, Adaptive, and Acquired Resistance to Cancer Immunotherapy*. Volume 168, Issue 4.
- Viviane, K. & Jeanne, K. (2020). *Collaborative research project : developing and testing a robot – assisted intervention for children with autism*. Franee : Universite de Toulouse

พฤติกรรมทางเพศกับการเข้าสู่วัยรุ่นออทิสติก

Sexual Behavior and Entering Autistic Adolescents

อรุณรัตน์ เดชสุวรรณ

Arunrat Detsuwan

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Ubon Ratchathani

E-mail: arunrat_d199@hotmail.com

Received November 22, 2022; Revised December 22, 2022; Accepted March 30, 2023

บทคัดย่อ

วัยรุ่นออทิสติกเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่การเป็นผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม และวัยรุ่นออทิสติก มักแสดงออกอย่างท้าทายด้วยพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างไปจากวัยรุ่นทั่วไป เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ของฮอร์โมนเพศและความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจากภาวะออทิสซึม เช่น การสัมผัส ตัวเอง การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองในที่สาธารณะ การถอดเสื้อผ้าในที่สาธารณะ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวในหลายมิติ ทั้งในแง่ของการดูแล การเรียน การทำงาน ความวิตกกังวล และความเครียดสะสมของผู้ปกครองเพิ่มขึ้น ดังนั้นก่อนที่เด็กจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นจำเป็นต้องให้ข้อมูล สอนหรือความรู้กับเด็กกลุ่มนี้ จากความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแล ในการชี้แนะให้เด็กเผชิญกับการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม ขั้นตอนของเรื่องเพศศึกษา จากที่กล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นออทิสติกต้องการการพัฒนา ศักยภาพและเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมทางเพศเพื่อปรับตัว ให้ถูกต้องเหมาะสม อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตในวัยผู้ใหญ่เช่นเดียวกับวัยรุ่นทั่วไป การปฏิบัติตัว ที่เหมาะสมและการปรับพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นออทิสติกเป็นบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ครู และผู้ดูแล เป็นสิ่งจำเป็นในการชี้แนะและชี้นำเด็ก ๆ เกี่ยวกับความเป็นอิสระและการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทและปรับให้เข้ากับความต้องการและความสามารถของเด็กออทิสติกแต่ละคนเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น และหากวัยรุ่นออทิสติกได้รับการพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพใกล้เคียงหรือทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป ก็สามารถทำประโยชน์ให้ครอบครัวและสังคม ย่อมเกิด คุณค่าและความภาคภูมิใจได้เช่นเดียวกันนับเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เกิดผลสัมฤทธิ์

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางเพศ; วัยรุ่นออทิสติก

Abstract

Autistic adolescents are the transition from childhood to adulthood. At the same time, changes take place as well as rapid changes. Physically, mentally, emotionally, and socially, and

adolescents with autism often exhibit challenging sexual behaviors that are different from the average teenager. Due to the change in sex hormones and the lack of understanding of adolescent changes due to autism such as self-exposure, masturbation in public places, undressing in public, etc. These behaviors affect the family in Multiple dimensions in terms of supervision, study, work, parents' anxiety and accumulated stress increase, so before children enter adolescents, information is needed. Teach or educate this group of children from help from parents, teachers or caretaker to bringing children to changing environments. The stages of gender studies from above suggest that adolescents with autism need the ability to develop and learn about sexual behavior in order to adapt. To be exact, this is the basis of adult life as it is for adolescents in general. Adequate conduct and modifying inappropriate sexual behavior of adolescents with autism is the role of parents, teachers and caretaker to play a role in guiding and guiding children about independence and Teaching proper sex Context and tailored to the needs and abilities of each autistic child to make it easier for the child to understand, and if an autistic adolescent is developed to an adult with similar or equal potential People will be able to benefit their families and society. Which will bring value and pride as well.

Keywords: Sexual behavior; Adolescent, autism

ที่มาและความสำคัญ

วัยรุ่นอติสติเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่การเป็นผู้ใหญ่ ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อารมณ์ในวัยนี้มักมีความรุนแรงจนเป็นความก้าวร้าวการแสดงพฤติกรรมเป็นไปแบบรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงง่าย การเข้าสู่วัยรุ่นมักมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 11 ถึง 18 ปีและเริ่มมีพัฒนาการตามวัย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและวุฒิภาวะทางเพศ วัยรุ่นที่มักมีการเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงทางรูปร่างและวุฒิภาวะทางเพศจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องปรับตัวเพื่อยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามที่ (Santrock,J.W.,2009) อธิบายไว้ว่า สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในวัยรุ่นมีความไม่แน่นอนเนื่องจากวัยนี้เป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงจากช่วงของเด็กไปสู่การเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ควรเตรียมความพร้อมสำหรับขั้นตอนของพัฒนาการของเด็กเพื่อให้เด็ก ๆ มีความพร้อมและสามารถปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ดียิ่งขึ้น บทบาทของพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแลมีความสำคัญมากในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมสำหรับช่วงการเปลี่ยนผ่านด้านพัฒนาการเพื่อให้เด็กเข้าใจสิ่งที่ต้องทำและไม่ควรทำตามวัย พัฒนาการในวัยรุ่นที่มีทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ความอยากรู้อยากเห็นและจินตนาการทางเพศทำให้วัยรุ่นเลียนแบบและอยากฝึกฝนในสิ่งที่ผู้ใหญ่ทำ นอกจากวัยรุ่นจะเผชิญกับความขัดแย้งหลายอย่างที่เกิดขึ้น เนื่องจากความไม่เท่าเทียมกัน ความไม่ลงรอยกัน และความไม่เห็นด้วยเนื่องจากวัยรุ่นมีความคิดเป็นของตนเอง (Wardhani,D.T.,2012) ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นในวัยรุ่น

มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมและกิจกรรมที่จะกระทำ ดังนั้นก่อนที่เด็กจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นจำเป็นต้องให้ข้อมูล สอน หรือความรู้กับเด็กกลุ่มนี้ จากความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแล ในการชี้แนะให้เด็กเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ขั้นตอนของเรื่องเพศศึกษา ได้แก่ เรื่องเพศในวัยรุ่นหมายถึงความรู้สึกทางเพศ พฤติกรรมและพัฒนาการโดย (Zastrow,C.H., Ashman,K.,2012) กล่าวว่า เรื่องเพศเป็นจุดสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของเด็กสู่วัยรุ่นในชีวิต พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ที่ได้รับอิทธิพลจากบรรทัดฐานและประเพณีทางวัฒนธรรมนิยมทางเพศและตลอดจนปัญหาการควบคุมทางสังคม เช่น การละเมิดทางเพศ

ความต้องการทางเพศจะเริ่มตั้งแต่อายุ 3 ถึง 4 ปี โดยอัตลักษณ์ทางเพศของเด็กจะเริ่มพัฒนาขึ้น เด็ก ๆ เริ่มเข้าใจความหมายของ "ฉันเป็นชายหรือหญิง" เด็กในวัยนี้เริ่มชอบสัมผัสอวัยวะสืบพันธุ์ เด็กเริ่มสร้างรากฐานของอัตลักษณ์ทางเพศและสำรวจบทบาทของการเป็นผู้ใหญ่ด้วยการทำ "เกมเล่นตามบทบาท" ตัวอย่าง เช่น การเล่นพ่อแม่ลูก เมื่ออายุ 5 ถึง 7 ปีเด็ก ๆ จะเริ่มเข้าใจบทบาทของชายและหญิงผ่านทางผู้ปกครองหรือผ่านสื่อต่างๆ (ทีวีอินเทอร์เน็ตนิตยสาร ฯลฯ) เมื่ออายุ 8 ถึง 12 ปีระยะนี้เด็กจะเริ่มรู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายก่อนวัยแรกรุ่น ความรู้สึกเหล่านี้อาจส่งผลกระทบเชิงบวกและตัวอย่างเชิงลบในรูปแบบของความรู้สึกผิด มีความสับสน และรู้สึกอับอาย เด็กบางคนในวัยนี้เริ่มสำเร็จความใคร่ ในช่วงพัฒนาการของเด็กอายุ 12 ปีขึ้นไป การผลิตฮอร์โมนเพศทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและอารมณ์รวมถึงลักษณะทางเพศทุติยภูมิเช่นการเจริญเติบโตของขนที่อวัยวะเพศและหน้าอกเริ่มขยายใหญ่ขึ้น มีความสนใจในเรื่องเพศมากขึ้นเช่นเด็กวัยก่อนกำหนดที่เริ่มสัมผัสกับจินตนาการทางเพศเพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจบทบาททางเพศ ในวัยนี้ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางเพศมีมากขึ้นเช่นเริ่มเข้าถึงสื่อ (อินเทอร์เน็ตวิดีโอทีวี ฯลฯ) เพราะความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับภาพของเรื่องเพศ การปรากฏตัวของความลึกลับใจและความต้องการความเป็นส่วนตัวในวัยนี้ไม่แตกต่างต่อหน้าผู้คนอีกต่อไปและเริ่มแสดงความสนใจทางเพศกับเด็กในวัยเดียวกัน (National Sexual Violence Resource Center. (2013))

วัยรุ่นนอกฮิสติกหรือวัยรุ่นที่มีภาวะออทิสซึม การพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่นนอกฮิสติกเหมือนกับวัยรุ่นทั่วไป แต่ภาวะออทิสซึม ทำให้การปรับตัวและการพัฒนาศักยภาพสู่วัยผู้ใหญ่ถูกขัดขวางเนื่องจากภาวะออทิสซึมเป็นภาวะที่มีความ ผิดปกติของพัฒนาการทางระบบประสาทที่ซับซ้อน แสดงออกทางพัฒนาการด้านการสื่อสาร ด้านสังคม และ ด้านพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือผิดปกติส่งผลกระทบโดยตรงต่อความสามารถและศักยภาพในการดำเนินชีวิต ทุกช่วงวัย (เพ็ญแข ลิ้มศิลา, 2545)มีอาการที่แตกต่างกันมากในแต่ละคนและสามารถมีพัฒนาการดีขึ้นเรื่อย ๆ อาการจึงเปลี่ยนไป ตามวัยเรียกภาวะนี้ว่า ภาวะออทิสซึม สเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder) (American Psychiatric Association (APA), 2000) โดยจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นเป็นผู้วินิจฉัยมีลักษณะเฉพาะ 3 ด้านคือ 1) มีลักษณะในการเข้าสังคมที่ผิดปกติ2) มีลักษณะในการสื่อสาร ที่ผิดปกติและ 3) มีแบบแผนพฤติกรรมความสนใจหรือกิจกรรมที่จำกัดทำ ซ้ำ ๆ และคงรูปแบบเดิม เช่น กระโดด สะบัดข้อมือ โยกตัว เป็นต้น (เมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี,2554.) เมื่อเด็กออทิสติกเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น มักมีการแสดงออกทั้ง คำ พูดและการกระทำ โดยจะเริ่มมีเหตุผล ของตัวเอง กล้าแสดงความคิดเห็นขัดแย้งหรือโต้แย้งพ่อแม่ ดื้อรั้น ไม่เชื่อฟัง แสดงออกทางสังคมไม่เหมาะสม เพื่อเปลี่ยนจากความเป็นเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ยิ่งไปกว่านั้น วัยรุ่นออทิสติกมัก

แสดงออกอย่างทำลายด้วยพฤติกรรม ทางเพศที่แตกต่างไปจากวัยรุ่นทั่วไป จากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศ และความไม่เข้าใจเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจากภาวะออสติซึม เช่น การสัมผัสตัวเอง การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง ในที่สาธารณะ การถอดเสื้อผ้าในที่สาธารณะ เป็นต้น (Haracopos D, Pedersen L, 1992.) พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวในมิติซ้ำ ๆ ทั้งในแง่ของภาระการดูแล การเรียน การทำงาน และความเครียด ความวิตกกังวลของผู้ปกครองเพิ่มขึ้น ผลกระทบดังกล่าวปรากฏในสังคมโลกโดยพบอุบัติการณ์ของภาวะออสติซึมทั่วโลกราว 35 ล้านคน เด็กชาย เกิดอุบัติการณ์มากกว่าเด็กหญิง 4 เท่า(คมชัดลึก,2560) ในประเทศไทยยังไม่มีสถิติที่แน่ชัดกรมสุขภาพจิตคาดว่ามียู่ราว 3.7 แสนคนหรืออัตราเฉลี่ยเท่ากับ 6 : 1,000 คน ถือเป็นอัตราส่วนที่สูงมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี(ฐานเศรษฐกิจ,2560)

การรับรู้พฤติกรรมทางเพศมักมีความจำเป็นเมื่อเข้าสู่วัยแรกรุ่นเพื่อที่จะสามารถระบุพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องหรือมีประสบการณ์น้อยกว่าในเด็กออสติติก พฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของเด็กออสติติกที่ประสบกับกระบวนการของวัยแรกรุ่นเป็นที่ยอมรับและถือว่าการเบี่ยงเบนทางเพศโดยชุมชน สิ่งนี้เกิดขึ้นในเด็กออสติติกเนื่องจากขาดตนเองการควบคุม (Wardhani, D.T. (2012)) บทบาทของพ่อแม่ ครู นักบำบัด เป็นสิ่งจำเป็นในการชี้แนะและชี้นำเด็ก ๆ เกี่ยวกับความเป็นอิสระและการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทและปรับให้เข้ากับความต้องการและความสามารถของเด็กออสติติกแต่ละคนเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น และหากวัยรุ่นออสติติกได้รับการพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ ที่มีศักยภาพใกล้เคียงหรือทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป ก็สามารถทำ ประโยชน์ให้ครอบครัวและสังคม ย่อมเกิด คุณค่าและความภาคภูมิใจได้เช่นเดียวกันนับเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เกิดผลสัมฤทธิ์

ปัญหาพฤติกรรมทางเพศ แนวทางการช่วยเหลือและจัดการพฤติกรรม

ปัญหาพฤติกรรมทางเพศ มักถูกตัดสินโดยบุคคลที่ไม่ได้เป็นออสติติกว่า พฤติกรรมที่ออสติติกแสดงออกไปนั้นไม่เหมาะสม แต่อาจลืมนึกคิดไปว่าการที่พฤติกรรมที่ออสติติกแสดงออกอาจมีความหมายสำคัญและมีความเฉพาะเจาะจงสำหรับพวกเขา ซึ่งไม่ใช่แค่ หยาบคาย หรือ กระตุ้นทางเพศ เท่านั้น แต่เมื่อการอยู่ร่วมกันกับคนหมู่มาก เราจึงแบ่งพฤติกรรมที่พบเห็นกันบ่อย ๆ และสังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นปัญหาและแนวทางการช่วยเหลือและจัดการพฤติกรรมออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ (ชาตรี วิฑูรชาติ,2558) ได้แก่

1.ปัญหาด้านพฤติกรรม的自我ช่วยเหลือในที่สาธารณะ หรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

เป็นปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่สร้างความกังวลใจให้พ่อแม่ ครูและผู้ดูแลได้มากที่สุด มักพบมากในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง อาจเกิดจากการขาดความรู้ในเรื่องเพศ หรือขาดโอกาสสำหรับการกระตุ้นทางประสาทสัมผัสทางเพศในพื้นที่ส่วนตัว และฮอร์โมนก็มีส่วนสำคัญในการที่มีอิทธิพล ต่อความไวต่อการกระตุ้นการช่วยเหลือตนเอง(Aruffo,Ibarra&Strupp,2000;Helleman et al.,2007และKoller,2000)

ยกตัวอย่างเช่น

“เด็กชายมักจะชอบมักชอบโยกตัวเวลานั่งเรียน และนำมือถูไถบริเวณอวัยวะเพศไปด้วย”

“เด็กเขาสัมผัสเวลาเกิดอารมณ์ทางเพศจึงไปช่วยตนเองในห้องน้ำแล้วส่งเสียงดัง เพื่อน ๆ มาแจ้งครู ครูจึงต้องไปเคาะประตูบอกว่าให้ทำเสียงเบาๆ”

แนวทางการช่วยเหลือและจัดการพฤติกรรม

- หากสาเหตุที่กระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมดังกล่าว หากจัดการที่สาเหตุได้ ให้จัดการที่สาเหตุนั้น เช่น เมื่อเด็กเห็นรูปในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งแล้วเกิด อารมณ์ทางเพศ ให้หลีกเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น แล้วค่อยๆ ให้เด็กเผชิญ สถานการณ์และฝึกควบคุมตนเองทีละน้อย

- สังเกตพฤติกรรมนำก่อนที่ฮิสติกจะมีพฤติกรรมช่วยตัวเอง เช่น มีอารมณ์หงุดหงิด กระสับกระส่าย สัมผัสอวัยวะเพศบ่อย ๆ แล้วเตือนเด็กให้ไปจัดการอารมณ์เพศของตนเองในที่ที่เหมาะสม ได้แก่ ในห้องน้ำ หรือห้องที่เป็นส่วนตัว

- ควรดูค่าหรือต่อว่าลงโทษรุนแรงเมื่อเด็กมีพฤติกรรมช่วยตนเองที่ไม่เหมาะสม

2. ปัญหาด้านพฤติกรรมสัมผัสอวัยวะเพศไม่เหมาะสม เช่น การจับ เกา เล่นอวัยวะเพศในที่

สาธารณะ (Van Bourgondien ME, Reichle NC,1997)

ยกตัวอย่างเช่น

“เด็กชายตุ๊กตุนทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนอยู่ดี แต่พอเบื่อก็มักจะชอบเดินออกไปจากกลุ่มโดยไม่บอกกล่าว แล้วไปนั่งเล่นอวัยวะเพศ วันละ 4 – 5 ครั้ง”

“เด็กบางคนจับและเล่นอวัยวะเพศของตนเอง เด็กผู้หญิงบางคนก็มีพฤติกรรมคล้ายเด็กผู้ชายเหมือนกันคือลงไปนั่งกับพื้นเล่นอวัยวะตัวเอง”

แนวทางการช่วยเหลือและจัดการพฤติกรรม

- เรียกชื่อเด็กด้วยเสียงที่หนักแน่น

- บอกให้หยุดทำพฤติกรรมนั้น

- หากไม่หยุดทำ ให้พาไปทำในที่ที่เหมาะสม เช่น ในห้องน้ำ

- หากเด็กออกมาจากห้องน้ำแล้วมีพฤติกรรมดังกล่าวอีก ให้ยืนยัน ให้เด็กกลับไปทำในห้องน้ำ พร้อมอธิบายและย้ำกติกาว่าหากมีพฤติกรรมดังกล่าว จะต้องอยู่ในห้องน้ำหรือถ้าทำที่บ้านควรเป็นในห้องส่วนตัวที่ไม่มีคนอื่นเท่านั้น

3. พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจต่อผู้อื่นที่ไม่เหมาะสม โดยแสดงออกเป็นการกอด สัมผัส จูบผู้อื่น การเข้าหาผู้อื่น สัมผัสเพศตรงข้าม รวมถึงการแสดงออกทางเพศต่อเพศตรงข้ามอย่างไม่เหมาะสม เป็นต้น โดยเด็กผู้หญิงจะแสดงออกในลักษณะนี้มากกว่าการสัมผัสอวัยวะเพศหรือ ช่วยตัวเองในที่สาธารณะ (Van Bourgondien ME, Reichle NC,1997)

ยกตัวอย่างเช่น

“เด็กชายมะขวิด มักจะอวัยวะเพศแข็งตัวและมีอารมณ์ทางเพศ เมื่อเห็นรูปครูผู้หญิงท่านหนึ่งที่ติดอยู่หน้าห้อง”

“เด็กหญิงแจ้วฮ้อน มักจะมีพฤติกรรมเข้าหาเพศตรงกันข้ามหรือเข้าหา เพศเดียวกัน เด็กหญิงคนนั้นก็มักมีพฤติกรรมเข้าไปอยู่ใกล้ๆ คลอเคลีย เข้าไปจับหน้า ลูบผม หอม” “เด็กชายไอรักชอบไปเปิดเสื้อผู้หญิง พฤติกรรมเป็นเฉพาะกับเพื่อนผู้หญิงบางคน ไม่ใช่ทุกคน”

“เด็กหญิงแต้มสี่อายุ 10 ปี ช่วงพักกลางวันหากเจอเด็กผู้ชายตัวโตๆ จะมีพฤติกรรมเข้าไปไปซบหรือหอมแก้ม”

แนวทางการช่วยเหลือและจัดการพฤติกรรม

ในกรณีที่วัยรุ่นออทิสติกเป็นผู้กระทำ

- เข้าไปจับแยกเด็กออกจากกัน
- ให้นั่งทำกิจกรรมแยกชายหญิง
- ยืนยันคำสั่งว่าพฤติกรรมดังกล่าวไม่อนุญาตให้ทำ
- สอนไม่ให้แตะตัวโดยเฉพาะเพศตรงข้าม

ในกรณีที่เด็กเป็นผู้ถูกระทำ

- สอนเด็กว่าอวัยวะหรือร่างกายของตนเองไม่ให้ผู้ใดมาจับ
- ในกรณีเด็กผู้หญิงให้สอนว่า เด็กผู้หญิงห้ามโดนตัวผู้ชาย

จากการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นออทิสติกจะมีการแสดงออกที่หลากหลาย กล่าวคือ ออทิสติกบางคนอาจไม่มีพฤติกรรมทางเพศเลย หรือออทิสติกในเด็กผู้ชายบางคนจะแสดงออกโดยการเข้าหาผู้อื่น ในขณะที่ออทิสติกในเด็กผู้หญิงบางคนมีพฤติกรรมช่วยเหลือตัวเอง โดยพฤติกรรมทางเพศที่เป็นปัญหานั้น จะพบมากขึ้นในกลุ่มออทิสติกระดับรุนแรง ที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้าร่วมด้วย จะเห็นได้ว่าแม้การแสดงออกของปัญหาพฤติกรรมทางเพศในออทิสติก จะมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือปัญหานี้ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้ ปกครอง ครู และผู้ดูแลมักเป็น กังวลและส่งผลกระทบต่อเข้าสู่สังคมของออทิสติก จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการ และแก้ไขอย่างเหมาะสมตั้งแต่เริ่มแรก เพื่อป้องกันมิให้ปัญหาบานปลายและส่งผลเสียต่อไปในอนาคต

วิธีการจัดการเรียนรู้และการปรับพฤติกรรมออทิสติก

ในการจัดการเรียนรู้ให้กับออทิสติกซึ่งเป็นบุคคลที่มีความต้องการพิเศษนั้น มีกระบวนการวิธีการ ต่าง ๆ มากมาย แต่ก่อนอื่นพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแล ควรมีความเข้าใจใน ออทิสติกให้มากที่สุด จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับออทิสติกได้ดี ซึ่งมีเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ออทิสติกโดย (พิทยา ลุนศรี, 2552) เทคนิคการจัดการเรียนรู้ออทิสติก ได้แก่ 1) เน้นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นตามวัยและทักษะการใช้ชีวิตในสังคม 2) การสอนทักษะการสื่อสาร ควรเน้นทักษะการรับรู้ทางภาษาและการแสดงออก 3) จัดตารางกิจกรรมประจำวันให้เป็นระบบแบบแผนและ เป็นไปในแบบเดิมในทุก ๆ วัน และหากมีการเปลี่ยนแปลงจะต้องบอกกล่าว พร้อมอธิบายให้เข้าใจ 4) ใช้กระบวนการปรับพฤติกรรมควบคู่ไปกับการสอน 5) หลีกเลี่ยงบทลงโทษและเปลี่ยนเป็นการใช้การให้แรงเสริมทดแทนบทลงโทษ 6) การจัดการเรียนรู้ควรให้คนในครอบครัว หรือเพื่อน เป็นแบบอย่างที่ดีให้มากที่สุดเท่าที่มากได้ 7) ควรสอนและเน้นย้ำเรื่องทักษะทางสังคมและเลือกใช้ชีวิตปรับพฤติกรรมอย่างเหมาะสม 8) หากพบออทิสติกบางคน มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแล จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญหรือทีมสห

วิชาชีพ 9) ออทิสติกบางคนอาจเรียนรู้ได้ช้าและใช้เวลานานมากในเรียนรู้ทักษะง่ายๆพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแล อาจลดเกณฑ์ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและลดเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมลง

การปรับพฤติกรรม คือ การนำหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงหรือการคงอยู่ของพฤติกรรมนั้น ๆ ประกอบด้วย(สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,2549.) 1) ควบคุมหรือบังคับตนเองได้ คือ การที่ออทิสติกสามารถควบคุมหรือบังคับพฤติกรรมของตนเองได้ด้วยการควบคุมสถานการณ์หรือสิ่งเร้า เพราะพฤติกรรมของมนุษย์และสถานการณ์นั้น ๆ ต่างมีอิทธิพลต่อการควบคุมสถานการณ์นั้นไม่ให้มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่เหมาะสมได้ 2) สร้างพฤติกรรมใหม่ คือ การสร้างพฤติกรรมใหม่โดยใช้การเสริมแรงเชิงบวกและเชิงลบ เทคนิคที่ใช้ได้ดีคือ การสังเกต (Observational learning) และการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) มาจากแนวคิดของ แบนดูรา(Bandura A,1986.) กล่าวคือ การที่ออทิสติกได้สังเกตตัวแบบหรือบุคคลต้นแบบแล้วนั้น และแสดงพฤติกรรมที่น่าพึงพอใจ จะทำให้ออทิสติกนั้นพยายามที่จะทำ เช่นเดียวกับตัวแบบจนเกิดพฤติกรรมใหม่ เพราะมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดีและสามารถนำมาประยุกต์ใช้สร้างพฤติกรรมใหม่ได้ส่งผลให้ลดพฤติกรรมเดิมได้และเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมทดแทน 3) การลดพฤติกรรม คือ การลดทอนหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกไปด้วยการเสริมแรงเชิงลบหรือการลงโทษและ 4) การเพิ่มพฤติกรรมหรือคงพฤติกรรมไว้ คือ การรักษาไว้ซึ่งพฤติกรรมให้คงทนถาวรหรือรักษาไว้นานที่สุดด้วยการเสริมแรงเชิงบวกเป็นหลัก แต่ถ้าหากมีความจำเป็นสามารถเสริมแรงเชิงลบ ได้นอกจากนี้ การปรับพฤติกรรมต้องอาศัยการวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant conditioning) สกินเนอร์ เจ้าของแนวคิดนี้(Skinner BF,1953.) เชื่อว่า พฤติกรรมของออทิสติกเป็นผลมาจากการที่ออทิสติก มีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์ โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของออทิสติกจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปตามผลที่เกิดตามมาของพฤติกรรม (Consequences)ด้วยการเสริมแรง (Reinforcement) มี 2 ลักษณะคือ การเสริมแรงเชิงบวก (Positive reinforcement) เป็นการเพิ่มจำนวนความถี่ของพฤติกรรมด้วยการให้ในสิ่งที่ต้องการหรือพึงพอใจและการเสริมแรงเชิงลบ (Negative reinforcement) เป็นการเพิ่มจำนวนความถี่ของพฤติกรรมด้วยการให้ในสิ่งที่ไม่ต้องการหรือไม่พึงพอใจเพื่อให้ลดจำนวนหรือหลีกเลี่ยง สกินเนอร์จึงให้ความสำคัญต่อการเสริมแรงว่ามีผลต่อการรักษาพฤติกรรมการคงอยู่อย่างคงทนถาวรมากยิ่งขึ้นด้วย สอดคล้องกับหลายการศึกษาที่พบว่าการเสริมแรงช่วยปรับพฤติกรรมได้ผล(Charles LR,1981) and (Allen KE, Keith DT,1970) นอกจากนี้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ อันได้แก่ การอธิบาย (Telling method) การแสดงให้ดู(Showing method) และการลงมือทำ (Doing method) สามารถช่วยให้การปรับพฤติกรรมของวัยรุ่นออทิสติกประสบความสำเร็จได้ผลง่ายขึ้น(จุฑามณี ตระกูลมุกทุตาม,2544)และการใช้ภาพที่เน้นการมองเห็น (Visual strategies) ร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้ผลตอบรับดีมากกับออทิสติก (วันทนิย์ เรียงโรสวีสต์,2552) และสัมพันธ์กับวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจำภาพที่ดีของออทิสติก (Bogdashina O, 2003.) จากข้อมูลทางการศึกษาที่หลายหลายยืนยัน ตรงกันว่า การปรับพฤติกรรมด้วยการวางเงื่อนไขร่วมกับการเสริมแรงและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นออทิสติกดีขึ้น อีกทั้งยังคงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้อยู่ยาวนานจนกลายเป็นนิสัยได้(हररषा ओकसलल,2554) และ (वररणषा ढुणुललओ,2556) และท้ายที่สุดออทิสติกก็เป็นบุคคลคนหนึ่งที่สามารถเติบโตและใช้ชีวิตได้อย่างอิสระ โดยได้รับการสอนและให้แนวทางการจัดการเรียนรู้ในทุก ๆ เรื่องที่สมควร

รู้พ่อแม่ ครูและผู้ดูแลควรเปิดใจสอนเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศแก่เด็ก โลกหมุนไปไกลมากแล้วแต่เราสามารถเรียนรู้เท่าทันได้

เอกสารอ้างอิง

- คมชัดลึก. 4 กลไกออทิสติกโรดแมพ เพิ่มที่ยืน “ออทิสติก” ในสังคม. 2560 สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2564, จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/295390>.
- จุฑามณี ตระกูลมุกดา. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร. สงขลา: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา;2544.
- ฐานเศรษฐกิจ. กรมสุขภาพจิตเผยเด็กไทยป่วยโรคออทิสติก 3 แสนคน เร่งวิจัยหา “ยีนต้นเหตุ”. 2560 สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2564, จาก <http://www.thansettakij.com/content/183997>
- ชาติรี วิฑูรชาติ,(2558). ปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในเด็กได้แก่การกระตุ้นตัวเองทางเพศ การกัดเล็บ และการนอนก่ดพื้น. ใน: นันทวัช สิริธิรักษ์ และคณะ. จิตเวชศิริราช DSM-5. พิมพ์ครั้งที่2. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.กทม : ประยูรศาสนไทยการพิมพ์;2558.
- เมธิตา พงษ์ศักดิ์ศรี. ภาวะออทิสติกและผลกระทบต่อสังคมรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่าย ออทิสติก. เชียงใหม่; ภาควิชากิจกรรมบำบัดคณะเทคนิคการแพทย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2554.
- วันทนี เรียงโรสวัด. ผลการใช้ระบบการแลกเปลี่ยนภาพเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักเรียนออทิสติกระดับปฐมวัย โรงเรียนกาวีละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่. 2552 สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2564, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=29490.
- วรรณภา บุญลาโก. การศึกษาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีภาวะออทิสซึม จากการสอนโดยวีดิทัศน์แสดงต้นแบบพฤติกรรม (Video Modeling) ร่วมกับสถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพิเศษบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครปฐม; 2556.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำ นักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2549.
- หรรษา องค์กร. การปรับพฤติกรรมการรอคอยของเด็กออทิสติกโดยใช้กิจกรรมการเล่น. การค้นคว้า แบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพิเศษบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่; 2554.
- Adolescents on the Autism Spectrum: A Parent’s Guide to the Cognitive, Social, Physical, and Transition Needs of Teenagers with Autism Spectrum Disorders, Chantal Sicile-Kira, Penguin Group, 2006.
- Allen KE, Keith DT. A Behavior Modification Classroom for Handicap Children with Problem Behaviors. *Exception Children* 1970;37(3): 119–27.

- Autism Life Skills: *From Communication and Safety to Self-Esteem and More – 10 Essential Abilities Every Child Needs and Deserves to Learn*, Chantal Sicile-Kira, Penguin Group, 2008.
- American Psychiatric Association (APA). *Diagnostic and statistical manual of mental disorder*, 4th, text rev. Washington DC : Author; 2000.
- Ballan, M.S. & Freyer, M.B. (2017). Autism Spectrum Disorder, Adolescence, and Sexuality Education: Suggested Interventions for Mental Health Professionals. *Sexuality and Disability*. doi:10.1007/s11195-017-9477-9.
- Bandura A. *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. New York: Prentice-Hall; 1986.
- Bogdashina O. *Sensory Perceptual Issue in Autism and Asperger Syndrome*. New York: Jessica Kingsley; 2003.
- Charles LR. *Increasing Prosocial Behaviors in Young Children: A Study of Training Generalization and Maintenance Effects*. Dissertation Abstracts International 1981;4(1): 5310. 31.
- Haracopos D, Pedersen L. *Sexuality and autism: Danish report*. United Kingdom: Society for the Autistically Handicapped, 1992.
- Making Sense of Sex: A Fortright Guide to Puberty, Sex and Relationships for People with Asperger's Syndrome, Sarah Attwood, Jessica Kingsley Publishers, 2008.
- National Sexual Violence Resource Center. (2013). It's time to talk about it! Talk Early, Talk Often, Prevent Sexual Violence. Prevent sexual violence: An overview of healthy childhood sexual development.
- Santrock, J.W. (2009). *Perkembangan Anak (Jilid 2) (Edisi 11)*. Jakarta: Penerbit Erlangga.
- Skinner BF. *Science and Human Behavior*. New York: MacMillan ; 1953.
- Widyasti, F.T. (2009). *Seksualitas Remaja Autis Pada Masa Puber: Pendekatan Studi Kasus*. Semarang: Universitas Diponegoro Press.
- Wardhani, D.T. (2012). *Perkembangan dan Seksualitas Remaja. Informasi*. Volume 17 Nomor 03 Tahun 2012. Bandung: Sekolah Tinggi Kesejahteraan Sosial Bandung.
- Zastrow, C.H., and Ashman, K. (2012). *Understanding Human Behavior and the Social Environment (Sixth ed)*. Belmont, CA: Brooks/Cole..

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

A study on the strategic leadership of school administrators under Phetchaburi
District 2 Primary Educational Service Area Office

นฤพร งามอรุณรัตน์

Narueporn Ngamarunrat

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, เพชรบุรี

Phetchaburi District Primary Educational Service Area Office, Phetchaburi

E-mail: naruporn99@gmail.com

Received March 23, 2023; Revised March 29, 2023; Accepted March 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ (1) เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าเอฟ โดย วิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัย (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ คุณลักษณะด้านการกำหนดทิศทาง รองลงมาได้แก่ การคิดเชิงกลยุทธ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม การสร้างความเชื่อมั่นและจริงใจ และการสื่อสาร ตามลำดับ (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 จำแนกตาม เพศ ตามความคิดเห็นของครูพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูพบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; เชิงกลยุทธ์; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research had two objectives: (1) to analyze the strategic leadership of the educational institute administrators. under the Office of Phetchaburi Primary Educational Service Area 2 according to the opinions of teachers (2) to compare teachers' opinions on strategic leadership. of administrators of educational institutes under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 classified by gender, work experience and size of the educational institution. This research is a quantitative research. The sample group used in this research consisted of 289 teachers under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 Academic Year 2021. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by finding percentage, mean, standard deviation. Test the hypothesis with the F-value statistics. by analyzing the variance Results of the research (1) to analyze the level of strategic leadership of educational institution administrators. Under the Office of Phetchaburi Primary Educational Service Area 2, according to the opinions of teachers, it was found that the level of strategic leadership of school administrators Under the Office of Phetchaburi Primary Educational Service Area 2, according to the opinions of teachers, the first place was the feature of setting directions. followed by strategic thinking inspiration Building a culture of teamwork Confidence building and sincerity and communication respectively (2) to compare the strategic leadership of school administrators. Under the Office of Phetchaburi Primary Educational Service Area 2, classified by gender according to the opinions of teachers found that they were different. statistically significant at the .05 level and classified by experience. and the size of the school According to the teacher's opinion, there was no difference. statistically significant at the .05 level.

Keywords: Leadership; Strategic; Educational institute administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาบุคคลต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาช่วยสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติใ้มนุษย์รู้จักตนเอง รู้จักชีวิตเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาศัย แล้วนำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งสร้างสรรค์ชีวิตและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นคุณธรรม ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาที่ทุกคนในสังคมมีความใฝ่รู้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้อยู่เสมอ การปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ (คมกฤษ พรหมฉิน, 2560, น. 37) กล่าวว่า การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategy Leadership) หมายถึง

กระบวนการในการกำหนดทิศทางกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์กร ในการริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งต่าง ๆ ให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ยังเป็นอีกหนึ่งในประเภทของภาวะผู้นำที่จะเป็นตัวผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)พ.ศ.2545 มาตรา39กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทำให้การบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ทางด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณแผ่นดิน การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะภาวะผู้นำที่สูง เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและเข้ากับสถานการณ์ได้โดยใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากความสำเร็จหรือประสิทธิผลของงานทุกด้านขึ้นอยู่กับผู้นำหรือผู้บริหารเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในเวลาที่ต้องมีการวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิผลขององค์กรเป็นอย่างมาก ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นรูปแบบของผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร เป็นเรื่องของผู้บริหารระดับสูงและการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์นี้ก็มีความหมายคล้ายกับเป็นผู้นำแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้นำที่สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยรางวัลอันเกิดจากการบรรลุผลสำเร็จในงานหรือผู้นำเชิงปฏิรูป ซึ่งเป็นกระบวนการนำเพื่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการคงที่ ดังนั้นผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงต้องสนใจจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายขององค์กรเป็นอย่างมาก การเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นเป้าหมายขององค์กรเป็นอย่างมาก การเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นเป้าหมายต้องอาศัยการประเมินซ้ำที่เป้าหมายและคุณค่าขององค์กร รวมทั้งกำหนดทิศทางขององค์กรที่จะเดินไป และให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้วยได้กำหนด

ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นหลักการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา และนำไปปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษาก้าวไกลไปในทิศทางที่เหมาะสมเป็นหัวใจของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนที่ชาญฉลาด กำหนดแผนที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ แต่ถ้าปราศจากการวางแผน สถานศึกษาจะไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานและไม่มีแผนที่จะปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (การดี อนันต์นาวิ.2553.7)

จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและประสบความสำเร็จไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สำหรับไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

เกศรา สิทธิแก้ว (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2.ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา 3.ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร 4.ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุลผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ รองลงมา ด้านการบริหาร ทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 67.00 คมกฤษ พรหมฉิน (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 2) การสร้างสมรรถนะหลัก 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4) การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร 5) การมีคุณธรรมจริยธรรม 6) การริเริ่มสร้างสรรค์ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำ เชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบ (15 ตัวแปรสังเกตได้) เมื่อนามาสร้างโมเดลสมมติฐานองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่สอดคล้องตามข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจาก ค่าที่ได้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงปรับแก้โมเดลองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นใหม่โดยยึดหลักความเหมาะสมตามแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลเชิงประจักษ์ผล ปรากฏว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปรับแก้ แล้วมี 4 องค์ประกอบ (10 ตัวแปรสังเกตได้) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ คือ องค์ประกอบการสร้างสมรรถนะหลัก (Charact) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (Org) องค์ประกอบวิสัยทัศน์ร่วม (Vision) และ องค์ประกอบ การริเริ่มสร้างสรรค์ (Creat) วิราพร ตีบุญมี (2556) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของ

โรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 11 โรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 123 โรงเรียน บุคลากรครู จำนวน 914 ท่าน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิโดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ ประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตามสัดส่วน

เครื่องมือวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ และ ขนาดสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 21 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ระดับน้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 13)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่

3. จัดทำแบบสอบถาม IOC เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 ถ้าต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) โดยให้ตรงตามเนื้อหา การใช้ถ้อยคำ สำนวน ความชัดเจนในข้อคำถามและครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

2. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น นำแบบทดสอบไป (Try Out) กับครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, p.160) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 หมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือส่งให้ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พร้อม QR Code เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผ่านทาง Google Form

3. ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดอย่างละเอียดก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาความถี่และค่าร้อยละ เพศ ประสพการณ์ และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดทิศทาง 2) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านการมองโอกาสมากกว่าปัญหา 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 6) ด้านการสร้างเชื่อมั่นและจริงใจ และ 7) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม โดยนำคะแนนระดับความคิดเห็นมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยจำแนกเป็นรายข้อและผลรวม กำหนดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ และ ขนาดสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (T-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วย ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยการวิเคราะห์ผลด้วยค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

1.1.1 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่เป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.70 ประสพการณ์ 10 ปี – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.30 และ ขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก (ไม่เกิน 120 คน) คิดเป็นร้อยละ 92.00 ตามลำดับ

1.1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดทิศทาง 2) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านการมองโอกาสมากกว่าปัญหา 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 6) ด้านการสร้างเชื่อมั่นและจริงใจ และ 7) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านการกำหนดทิศทาง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ กำหนดสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลง โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพปัจจุบันและภาพอนาคตที่ต้องการ แล้วนำมา กำหนดสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ รู้หลักการกำหนดทิศทางการบริหารที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ กำหนดเทคนิคการบริหารการวางแผนกลยุทธ์ตลอดจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก

2) ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีความสามารถด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลอย่างคุ้มค่าโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก รองลงมาคือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลชัดเจน สามารถพัฒนาวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาที่ดีและกระจายวิสัยทัศน์ไปยังบุคคลอื่น เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความคิดสร้างสรรค์คิดริเริ่มหาวิธีการทำงานแบบใหม่ๆ อยู่เสมอทำงานจนประสบผลความสำเร็จสามารถนำสถานศึกษาได้ อยู่ในระดับมาก

3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ มีอุดมการณ์ ความมุ่งมั่น พุ่มเท เสียสละ อดทน อดกลั้น และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ปัญหาในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ รองลงมาคือ ยกย่องชมเชยให้รางวัลกับครูที่มีการจัดการเรียนการสอนดีเด่น ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้บุคลากรยึดหลักของความร่วมมือ มากกว่าการแข่งขันและยึดหลักสามัคคีปรองดองเพื่อประโยชน์แก่สถานศึกษา รองลงมาคือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ สร้างให้ทุกคนมีความสำคัญและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ความคิด มีการสอนงาน มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมาก

5) ด้านการสร้างเชื่อมั่นและจริงใจ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ส่งเสริมความเสมอภาคของบุคคลโดยทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้ารับบริการและทรัพยากรต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ รองลงมาคือ ประพฤติปฏิบัติตนถึงการไม่ลำเอียงเพราะความพอใจรักใคร่โกรธเกลียดกลัวหลง แสดงออกถึงความกล้าหาญที่จะดำรงความยุติธรรมไว้ให้ได้ ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีภาพลักษณ์ บุคลิก การแต่งกายที่เหมาะสมและมีความจริงใจที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก

6) ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ มีความตระหนักและรับผิดชอบในการสื่อสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้เป้าหมายที่ชัดเจน เข้าใจวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและร่วมปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริง รองลงมาคือ เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสื่อสารความคิดเห็นของตนเองกับบุคคลอื่นทั้งในและนอกองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่หลากหลายด้วยความเป็นกัลยาณมิตรทั้งต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้บริการเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างชัดเจน มีความน่าเชื่อถือและเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมาก

7) ด้านการมองโอกาสมากกว่าปัญหา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ คิดเชิงบวก มองปัญหาให้เป็นโอกาส รองลงมาคือ มีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนางานด้วยระบบเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และ ขนาดสถานศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สถิติค่า (t-test) ค่า (F-test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน และ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่มี ประสบการณ์ และ ขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไม่ไปตามสมมติฐาน

เอกสารอ้างอิง

- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คมกฤษ พรหมฉิน. (2560). *การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิราพร ดีบุญมี.(2556).*ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- DuBrin, A. J. (2004). *Leadership: Research findings, practice, and skills* (5th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determination sample size for research activities*. Education and Psychology Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Nongthanathorn Phiphat. (2002). *Strategic Leadership and Organization Effectiveness: A study of the mass rapid transit authority of Thailand*. A Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of philosophy national Institute of Development Administration.

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต1
Academic Administration in Educational Institutions under Prachuap Khirikhan 1
Primary Educational Service Area Office

จันทร์สุดา ไพจิตรวิจารณ์

Jansuda Phaichitwichan

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามร้อยยอด, ประจวบคีรีขันธ์

Sam Roi Yot District Non-Formal and Informal Education Centre, Prachuap Khirikhan

E-mail: phaichitwichan.j@gmail.com

Received March 27, 2023; Revised March 29, 2023; Accepted March 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครู การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 326 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติค่าที สถิติค่าเอฟ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการวิจัย (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความ คิดเห็นของครู พบว่าระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ การวัดผลและ ประเมินผล รองลงมาได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตามลำดับ (2) เพื่อเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ตามความคิดเห็นของครูพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were as follows: (1) to study the vision of educational institute administrators in academic administration under Prachuap Khiri Khan Primary Area Office 1 based on the opinions of teachers; (2) to compare the vision level of educational institution administrators. Academic administration under Prachuap Khiri Khan Primary Area Office 1, classified by gender, educational background, experience and size of educational institutions. according to the teacher's opinion This research is a quantitative research. The sample group used in this research consisted of 326 teachers in schools under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, academic year 2022. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by finding percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested by T-value statistics, F-value statistics by variance analysis. Research results (1) To analyze the vision level of educational institute administrators in academic administration under Prachuap Khiri Khan Primary Area Office 1 according to the opinions of teachers. It was found that the vision level of educational institute administrators in academic administration under Prachuap Khiri Khan Primary Area Office 1 according to the opinions of teachers. The highest ranked number 1 is the measurement and evaluation. followed by Curriculum development in educational institutions Development and use of educational technology media Educational supervision and instructional management in educational institutions respectively (2) to compare the vision of educational institute administrators in academic administration under Prachuap Khiri Khan Primary Area Office 1, classified by gender, educational background, experience according to their needs. The teachers' opinions were found to be different. statistically significant at the .05 level.

Keywords: School administrators; Academic administration

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ดังจุดมุ่งหมายโครงการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือหรือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการคิดการ แก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต มีสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดีมีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย มีความรัก

ชาติมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ไทย การอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ก, 5) รวมทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ. ศ. 2553ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการ จัด การศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลมุ่งเน้นให้คน ไทยได้เรียนรู้ตลอดชีพ อย่างมีคุณภาพโดยมีเป้าหมาย หลัก 3 ประการคือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การ เรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษา เรียนรู้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วนในการบริหารจัดการศึกษา โดยมีกรอบการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาแห่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุค ใหม่

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนัก และ ต้องทำความเข้าใจการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักที่ต้องขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายการ บริหารงานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรคุณภาพของสถาน ศึกษาเป็น เครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารวิสัยทัศน์การวางแผนเพื่อมุ่งให้กระจายอำนาจในการ บริหาร จัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วน เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนา หลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพนักเรียนชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว, 2559, น.51) และถือได้ว่า งานวิชาการเป็นงาน หลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของ สถานศึกษาจะพิจารณาได้จาก งานวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของ สถานศึกษาในการดำเนินงาน (ปรียาพร วงศ์ อนุตรโรจน์, 2553, น.1) การจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เด็ก นักเรียน เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนประเทศชาติในอนาคตให้มีความเจริญมั่นคง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ การดำรงชีวิต สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข วิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการสร้างแนวคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างนโยบายกระบวนการของการบริหารงานใน

สถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาสามารถสร้างกระบวนการที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และสอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ จึงดูได้จากผลทางการศึกษานักเรียนว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากความเป็นมาและความสำคัญของวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง และพัฒนางานวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

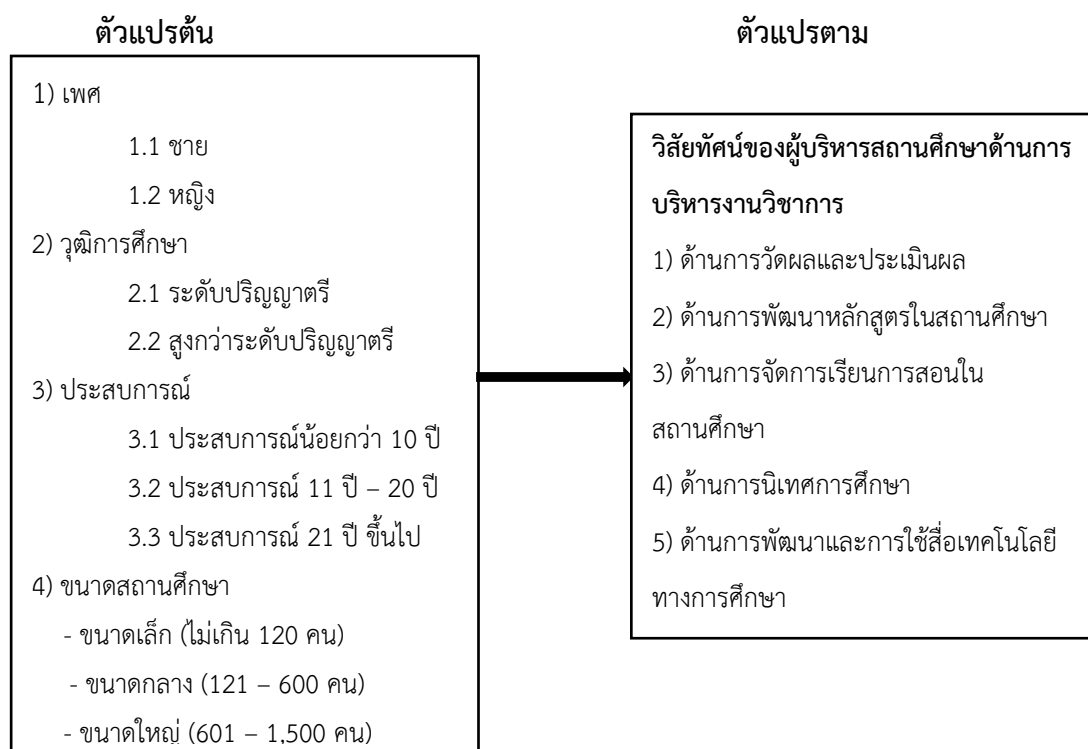
วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติของลักษณะการสร้างภาพอนาคตหรือมอง อนาคต ซึ่งจะเป็นเป้าหมายในการเดินไปสู่อนาคตโดยวิธีการนำเอาระบบการวางแผนมาใช้สร้างรูปแบบที่เป็น รูปธรรมสามารถบอกถึงคุณสมบัติและคุณลักษณะของสิ่งที่อยากเห็นในอนาคตและเป็นสิ่งที่ดีกว่าเดิม วิสัยทัศน์จะเกิดจากการรู้จักคิดโดยใช้ปัญญาซึ่งอาจจะหมายถึง การสร้างความฝันแต่จะมุ่งมั่นทุกวิถีทางที่จะ ให้ฝันนั้นเป็นจริง เป็นความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าและเป็นการเตรียมการเพื่ออนาคต ซึ่งมี นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า วิสัยทัศน์ แตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้ แบร์และเบนนิส (Beare & Bennis) กล่าวถึงวิสัยทัศน์ คือ ภาพองค์การในอนาคต ซึ่งได้มาจากปัญญา ความคิด มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับเป้าหมายและภาระหน้าที่ขององค์การโดยภาพนั้นต้องอยู่บน พื้นฐานของความเป็นจริงน่าเชื่อถือ และดึงดูดใจให้ปฏิบัติตาม อันจะทำให้องค์การมีสภาพดีกว่าที่จะเป็นอยู่ในปัจจุบัน บลูมเบิร์กและกรีนฟิลด์ (Blumberg and Greenfield) กล่าวถึงวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถในการ มองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นในอนาคต และสามารถกระทำกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นไปในอนาคต ได้สำเร็จ ดุค (Duke) ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ว่า วิสัยทัศน์ทำให้ผู้บริหารมองเห็นว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริงขององค์กรและสามารถ กำหนดภาพในอนาคตขององค์กรได้ว่าต้องการให้เป็นอย่างไรเพื่อกำหนดกิจกรรม และแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามต้องการโดยไม่เสียเวลากระทำการในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ และยังเป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกขององค์กรปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจอย่างเป็นพิเศษยิ่งกว่าธรรมดา เซอร์จิอวานนี

(Sergiovanni) กล่าวว่าวิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมขององค์กร หากผู้บริหารปราศจากวิสัยทัศน์ก็จะไม่สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและดำรงรักษาความเป็นองค์กรที่ดีไว้ได้ เดวิสและโทมัส (David and Thomas) กล่าวว่าวิสัยทัศน์เป็นเสมือนพิมพ์เขียวขององค์การซึ่งเราต้องการจะให้เป็นอนาคต และวิสัยทัศน์นั้นจะทำให้เราสามารถเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำองค์การให้บรรลุความต้องการนั้นได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยผู้วิจัยใช้หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโดยการสังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบมาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เนื่องจากมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวัดผลและประเมินผล 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังรูปที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,593 คน จากจำนวนโรงเรียน 118 โรงเรียน

2.กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดเป็นชั้นในการแบ่งชั้นเพื่อเก็บข้อมูล

เครื่องมือวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลการวิจัยจากครู แบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, น.55)

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำระดับมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำระดับน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำระดับน้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.13) ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการวิจัยโดยวิเคราะห์วัตถุประสงค์การวิจัยกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ศึกษาลักษณะรูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสารงานวิจัยแนวคิดทฤษฎีและแบบสอบถามจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประยุกต์แล้วกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีลิเคิร์ต(Likert's scale) (พิชิตฤทธิ์จรูณ, 2554, น.224) ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับคือ

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

4. กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์

5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงจำนวน 3 ท่านโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และข้อความ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งจากการคำนวณค่า IOC ในแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ข้อความคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) โดยให้ตรงตามเนื้อหา การใช้ถ้อยคำ สำนวน ความชัดเจนในข้อความและครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

2. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น นำแบบทดสอบไป (Try Out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, p.160) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 หมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษาเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (วิทยาเขตศาลายา) ให้ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย โดยใช้รูปแบบการสอบถามออนไลน์

3. เมื่อครูในกลุ่มตัวอย่างดำเนินการตอบแบบสอบถามจากรูปแบบการสอบถามออนไลน์เสร็จแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยนำคะแนนระดับความคิดเห็นมาหาค่าเฉลี่ย (Mean)

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยจำแนกเป็นรายข้อและผลรวม กำหนดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

3.วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (T-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบไปด้วย ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์ผลด้วยค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

1.1 ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่เป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.70 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.70 ประสบการณ์ 10 ปี – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.70 และ ขนาดสถานศึกษาคือ ขนาดกลาง (121 – 600 คน) คิดเป็นร้อยละ 35.30 ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวัดผลและประเมินผล 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและ การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ผลการวิเคราะห์ ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า จัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ กำหนดระยะเวลาในการวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ กำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ผู้บริหาร

สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รองลงมาคือ มีการวางแผนรวบรวมข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาหรือความต้องการของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ กำหนดนโยบายการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีของสถานศึกษา รองลงมาคือ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อในรูปแบบการทาลงงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้า

4) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ผู้บริหารและครูกำหนดกรอบและจุดมุ่งหมายร่วมกับครูเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ การสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำช่วยเหลือบุคลากรทางการศึกษาและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ผู้สอน ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาตัวครูและนักเรียน ตลอดจนกระบวนการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน

5) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ จัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายของครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายสถานศึกษา รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและวิธีการสอนที่หลากหลาย ส่วนข้อที่มีค่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และ ขนาดสถานศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สถิติค่า (t-test) ค่า (F-test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน และ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไม่ไปตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้จากัดเฉพาะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เท่านั้น ดังนั้นควรมีการกระจายกลุ่มตัวอย่างไปยังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขตอื่น และ จังหวัดอื่นด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่นประกอบด้วย เช่น การทำ focus group การสังเกตการณ์เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อไป
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพซึ่งเป็นการสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลจากผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อไป
4. ควรศึกษาตัวแปรที่สามารถกระตุ้นให้เกิดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำ วิธีการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 ก). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ ฯ: ผู้แต่ง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. (2559). *มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม
- Beare, H. et.al.(1985).*Creating an Excellent School*. New York: Routledge, Training & Development Journal 1985.
- Duke, D. L. (1987). *School Leadership and Instructional Improvement*. New York: Random House.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Sergiovanni, T. J. (1987). *Educational Governance and Administration*. 2nd ed. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall.

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

School Administrators's Transformational Leadership

in Bangkok Archdiocese Affiliated Schools

สายสุนีย์ กอสนาน

Saisunee Korsanan

โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ สามพราน, นครปฐม

Joseph Upatham School, Nakhonprathom

E-mail: kunok_js@hotmail.com

Received March 27, 2023; Revised March 29, 2023; Accepted March 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครู (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน การทดสอบค่า t (t-test) การทดสอบค่า F (F-test) ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมาได้แก่ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นทางปัญญา และด้านมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนในสังกัดอัครสังฆมณฑล

Abstract

The purposes of this study were (1) to Analyze Bangkok Archdiocese affiliated school administrator's transformational leadership based on teachers' opinions. (2) to Compare the teachers' opinions on Bangkok Archdiocese affiliated school administrator's transformational leadership categorized by sex, education, and work experience. The research was conducted by collecting data from teachers in schools affiliated with the Bangkok Archdiocese. School District

5, Semester 1, Academic Year 2022, statistics tools such as means, percentage, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's method. The results found that (1) Bangkok Archdiocese affiliated school administrator's transformational leadership according to the teachers' opinion were at high level, when considering in categories, the results were generally high as well. Regarding the categories, the rate from highest to lowest means are, inspiration, ideology influence, mentality encouragement, and individuality respectively. (2) The teachers' opinion on Bangkok Archdiocese affiliated school administrator's transformational leadership comparison when categorized by sex, education, and work experience were different but statistically insignificant with the difference of .05.

Keywords: Transformational Leadership; School Administrators; Bangkok Archdiocese Affiliated Schools

ที่มาและความสำคัญ

จุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาการศึกษาให้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การพัฒนาประเทศในทุกะบบ มีความสอดคล้องกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการนโยบายนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การบริหารจัดการสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และมีใจรักและศรัทธาในอาชีพการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงกระบวนการที่ปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีการกระตุ้นให้ผู้ตามปฏิบัติตาม สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามสิ่งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถเปลี่ยนความเชื่อและทัศนคติของผู้ตาม สร้างแรงบันดาลใจ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนรวมและมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน กระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามจะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ (4Is) ตามทฤษฎี ของ แบสและอวอลิโอ (Bass and Avolio. 1994) คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4)การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลการบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย อยู่ภายใต้ต้นนโยบายของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นองค์กรหนึ่งที่อยู่ภายใต้การบริหารของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นระบบการบริหารของพระศาสนจักรคาทอลิก พระศาสนจักรได้เล็งเห็นถึงบทบาทอันสำคัญของการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการเสริมสร้าง และการ

พัฒนาสมรรถภาพ และศักยภาพของมนุษย์อย่างครบถ้วนในทุกด้าน และการศึกษายังปลูกฝังความรัก จริยธรรม และมโนธรรมให้แก่เยาวชนอีกด้วย ดังนั้นจึงอาจ กล่าวได้ว่า การจัดการศึกษา จึงเท่ากับการมีส่วนในการพัฒนา และสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้นเจริญก้าวหน้าขึ้นนั่นเอง (สภาการศึกษาคาทอลิก, 2558)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และได้สารสนเทศในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู

ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารถือได้ว่าเป็นผู้นำขององค์กร อาจกล่าวได้ว่าความเจริญก้าวหน้าขององค์กรใดก็ตามมักขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารเป็นสำคัญ เซงเก (Senge, 1990, p.58) กล่าวถึง บทบาทของผู้นำแนวใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ส่วนตัว คือ มีจุดมุ่งหมาย มีความหวังอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต 2) มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดี คือ เมื่อมีวิสัยทัศน์แล้วต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำงานทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ 3) มีความมุ่งมั่นหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ 4) มีความคิด วิเคราะห์ ด้วยเหตุและผล แสดงออกถึงบทบาทผู้นำได้

2.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

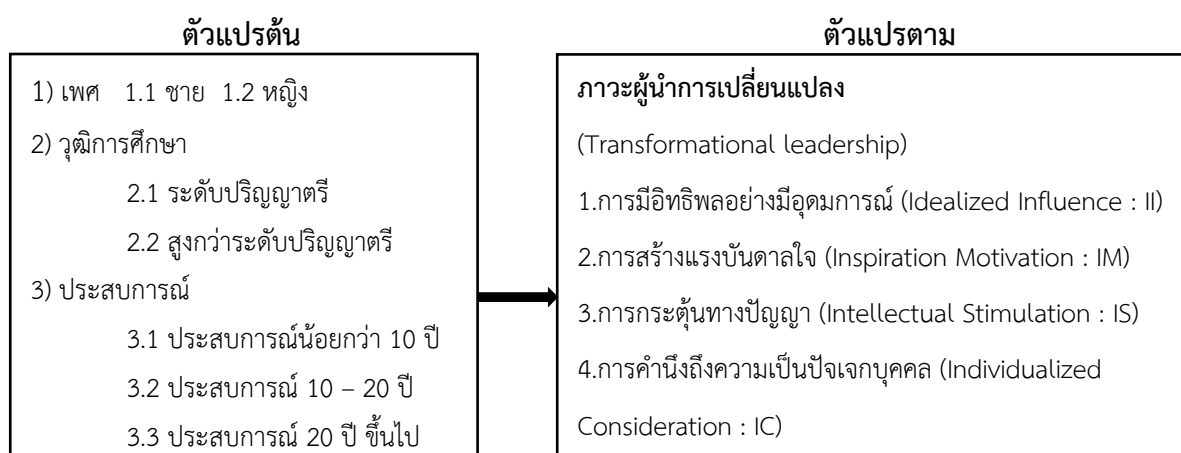
แบสและอวอลิโอ (Bass and Avolio, 1994) กล่าวว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงาน และผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่ม ขององค์กรและสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม ประกอบด้วยพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้นำแสดง

ให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่ตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม 2) การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้ผู้ตามรู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนั้น 3)การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง การที่ผู้นำแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำโดยให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ

3.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก

การบริหารงานโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยอยู่ภายใต้นโยบายของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้แบ่งพื้นที่การปกครองเรียกว่า “สังฆมณฑล” โดยมีโรงเรียนคาทอลิกกระจายอยู่ตามความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกในสมัยอยุธยา โดยคณะบาทหลวงฝรั่งเศส แรกเริ่มใช้ชื่อ มิสซังสยาม ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีนโยบายให้แต่ละวัดมีโรงเรียนของตนเองอย่างน้อยถึงระดับเกณฑ์บังคับ และให้พระสงฆ์ทุกองค์ช่วยกันส่งเสริมและให้การสนับสนุนกิจการโรงเรียนซึ่งทำให้การจัดการศึกษาชัดเจนมากขึ้น เป็นงานหลักงานหนึ่งของการแพร่ธรรมของสังฆมณฑล โรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 36 แห่ง แบ่งเป็น 6 เขตการศึกษา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 5 จำนวน 5 โรงเรียน เนื่องจากเป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีจำนวนครู และนักเรียนมากกว่าเขตการศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนยังมีชุมชนคาทอลิกที่เก่าแก่ มีคริสตชนจำนวนมากอยู่ชุมชนของเขตการศึกษานี้อีกด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดโรงเรียนขององค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 5 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ โรงเรียนนันทบุณยเปโตร โรงเรียนอรรณาลัย โรงเรียนบอสโกพิทักษ์ และโรงเรียนเซนต์แอนดรูว์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 550 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดโรงเรียนขององค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 5 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 300 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607- 610) คำนวณสัดส่วนในการสุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการพื้นที่ศาลายา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ถึงหัวหน้าเขตการศึกษาที่ 5 และผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตการศึกษาที่ 5 องค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทบทวนวิจัยส่งยังสถานศึกษาโรงเรียนในเขตการศึกษาที่ 5 องค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ

3) กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านระบบ Online โดยใช้การตอบแบบสอบถามผ่าน Google Form ซึ่งช่วยให้สร้างแบบสอบถาม Online และรวบรวมข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกฉบับ

2) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครู สังกัดโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ โดยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

4) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมพลกรุงเทพฯ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อรายด้านและรวมทุกด้านโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best, 1981, p.195) 5) วิเคราะห์การ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา 6) นำข้อมูลที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ การตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน การหาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่า t (t-test) การทดสอบค่า F (F-test) การทดสอบหาความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ที่เป็นครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ เขตการศึกษาที่ 5 จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนของประสบการณ์การปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ที่มากกว่า 10 – 20 ปี ตามลำดับ

1.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูมากที่สุดได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจรองลงมาได้แก่การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครู ในแต่ละด้านเป็นรายข้อพบว่า 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังคมมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อยพบว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการโดยอาศัยวิสัยทัศน์และการกำหนดจุดประสงค์ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมที่ดี ตามลำดับ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

ใจ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อย พบว่าการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการมองข้ามผลประโยชน์ส่วนตน เพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจส่วนรวมขององค์กร อยู่ในระดับมากมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการสร้างและสื่อความหวังที่ต้องการอย่างชัดเจนทำให้สัมผัสกับภาพทั้งดงามของอนาคต ตามลำดับ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อย พบว่า การกระตุ้นให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และหาแนวทางใหม่มาแก้ปัญหา ทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือส่งเสริมให้มีการใช้เหตุผลและหลักฐานเพื่อการวิเคราะห์ปัญหามากกว่าการใช้ความรู้สึกส่วนตัว ตามลำดับ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อย พบว่าการดูแลเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลทำให้รู้สึกว่าคุณค่าและมีความสำคัญต่อองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตามเปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือความสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งคน (As a Whole Person) มากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ซึ่งเท่ากับความสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งคน (As a Whole Person) มากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

2.3 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ 1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูมากที่สุดได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องาน กระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา การแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก การสร้างและสื่อความหวังที่ต้องการอย่างชัดเจนทำให้สัมผัสกับภาพทั้งดงามของอนาคต การอุทิศตนหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ช่วยให้มีมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร ช่วยให้พัฒนาความผูกพันต่อเป้าหมายระยะยาว ผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ภัทรดาเนินสุข (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อพบว่า 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงาน การปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อบรรลุถึงวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ร่วมงาน มีความสม่ำเสมอทางอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์ เป็นผู้ที่ไม่ไวใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน ประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม การแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมที่ดี ส่งเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ร่วมงานและทำให้มีความเป็นพวกเดียวกัน การแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันเดียวกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยอาศัยวิสัยทัศน์และการกำหนดจุดประสงค์ร่วมกัน เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อยพบว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมองค์กรและการจัดการศึกษาตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ซึ่งผู้บริหารสูงสุดของแต่ละโรงเรียนเป็นนักบวชในศาสนาคริสต์ ที่ผ่านการฝึกฝนตนเองด้านศาสนา ความรัก การรับใช้ ความเมตตาตามหลักศาสนาของพระเยซูเจ้า ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ จารยอุปการะ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก การจัดการเรียนการ

สอนแบบบูรณาการคุณค่าพระวรสาร การบริหารจัดการตามนโยบายการจัดการศึกษาคาทอลิกแบบมีส่วนร่วม การอภิบาลและบริหารงานบุคคล การจัดกิจกรรมตามหลักอภิบาล และพันธกิจที่สภากาชาดคาทอลิกแห่งประเทศไทยกำหนด และองค์ประกอบดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกในอนาคต 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงาน กระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา การแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก การสร้างและสื่อความหวังที่ต้องการอย่างชัดเจนทำให้สัมผัสกับภาพทั้งดงามของอนาคต การอุทิศตนหรือความผูกพันต่อเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่สามารถบรรลุเป้าหมาย ช่วยให้มองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร ช่วยให้เกิดความผูกพันต่อเป้าหมายระยะยาว ผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายช้อย่อยพบว่า การแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นโดยการสร้างเจตคติที่ดีในเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สามารถสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุชบาวรรณ วุฒิสักดิ์ (2558) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระตุ้นให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การหาแนวทางใหม่มาแก้ปัญหาเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมเกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ การกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและเหตุผลสร้างความเชื่อมั่นว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข พิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ฝึกให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเป็นระบบ และกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมให้มีการใช้เหตุผลและหลักฐาน เพื่อการวิเคราะห์ปัญหามากกว่าการใช้ความรู้สึกส่วนตัว สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเห็นคุณค่าของผลงานที่สำเร็จเพื่อให้เกิดความพยายามในการทำงานมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมและให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นมุมมองในด้านต่าง ๆ และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายช้อย่อย พบว่าการกระตุ้นให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และหาแนวทางใหม่มาแก้ปัญหา ทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมในยุคปัจจุบันที่ต่อผลต่อพัฒนาการต่าง ๆ ของมนุษย์ ที่ต้องเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน ค้นคว้า ค้นหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้สอดคล้องกับสังคมยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2560) นำเสนอรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมยุคใหม่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล ได้แก่ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมยุคใหม่ การมีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร การมีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการ 4) ด้าน

การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล และทำให้รู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ เป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ของผู้ร่วมงานแต่ละคน เพื่อความสัมฤทธิ์และเติบโตของแต่ละคน พัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้การสนับสนุนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การส่งเสริมการสื่อสารสองทาง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ดูแลผู้ร่วมงานว่าต้องการคำแนะนำ การสนับสนุนและการช่วยให้ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่โดยไม่รู้สีกว่ากำลังถูกตรวจสอบ และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อย่อย พบว่าการดูแลเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลทำให้รู้สึกว่าคุณค่าและมีความสำคัญต่อองค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี ช้อนเพชร (2556) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นเขาแก้ปัญหา

2. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าครูผู้ชายและครูผู้หญิง ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากทางโรงเรียน และได้รับการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานของผู้บริหารที่เท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาฮัต และ अबดุลเลาะห์ (Farhat and Aboidullah 2018, p.99) ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในพฤติกรรมความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลทางวิชาการของครูบนพื้นฐานของวรรณกรรม ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีที่เสนอโดย Bass ในปี 1985 เพื่อประเมินความแตกต่างทางเพศในพฤติกรรมผู้นำโดยพฤติกรรมการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมี 4 ประการ (อิทธิพลในอุดมคติ, การกระตุ้นทางปัญญา, การพิจารณารายบุคคลและแรงบันดาลใจที่สร้างแรงบันดาลใจ) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารโรงเรียน 250 คน และครู 2300 คน จากโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนมัธยมของรัฐ จากการวิจัยพบว่าความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลทางวิชาการของครูไม่มีความแตกต่างทางเพศอย่างมีนัยสำคัญ แต่ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลทางวิชาการของครูมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษาแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ลดประสิทธิภาพทางวิชาการของครู ทั้งนี้อาจจะต้องมีการสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติประสบการณ์และวัฒนธรรม ความแตกต่างในการกำหนดความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.2 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ (ไม่แตกต่าง) ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันแต่อยู่ในองค์กรคาทอลิกเหมือนกัน ซึ่งถูกหล่อหลอมมาด้วยความรักและการรับใช้ในกระบวนการเดียวกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าไม่แตกต่าง จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุการปฏิบัติงานในโรงเรียนคาทอลิกที่ มากกว่า 10-20 ปี ซึ่งส่งผลให้เห็นได้ว่าครูมีความรักความเชื่อมั่นต่อสถานศึกษา มีความรัก ความผูกพันต่อองค์กร จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผู้วิจัยขอเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาภาวะผู้นำทาง การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ว่าส่งผลด้านใดต่อครูในโรงเรียนบ้าง ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทและความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

2. ควรเพิ่มกลุ่มประชากรให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อได้ทราบถึงความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จากเขตการศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *การปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

บุษบาวรรณ วุฒิสักดิ์. (2558). *การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. ค.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- เรวดี ช้อนเพชร. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สภาการศึกษาคาทอลิก. (2558). ตลอดกาลนิรันดร์ 350 ปีการศึกษาคาทอลิกไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง
- สุรินทร์ จารยอุปการะ. (2556). การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2560). การบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีประสิทธิผล. พิมพ์ครั้งที่ 1. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- อรรธรณ ภัทรดาเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- Bass, B. M. & Avolio, B. J. (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. Thousand Oaks: Sage
- Munir, F., and Aboidullah, M. (2018, April). Gender Differences in Transformational Leadership Behaviors of School Principals and Teachers' Academic Effectiveness. *Bulletin of Education and Research*, 40(1), p.99.
- John W. Best. (1981). *Research in Education*. New York: Prentice, Inc.
- Peter M. Senge, (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Currency Doubleday Publishing.

แบบคำขอเสนอบทความเพื่อขอตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
Educational Administration Innovation Journal

เรียน บรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) (ภาษาไทย).....
(ภาษาอังกฤษ).....

☐ อาจารย์/เจ้าหน้าที่ ☐ นิสิตระดับปริญญาโท/เอก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
ตำแหน่งทางวิชาการ..... หน่วยงาน (สังกัด).....
ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....e-mail:.....

มีความประสงค์ขอส่ง

☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใด ๆ มาก่อน
2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ
3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว
4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร
5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา(Educational Administration Innovation Journal: EAIJ Journal)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงนาม.....

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Sarabun New 18 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ผู้แต่ง1 และ ผู้แต่งร่วม2 (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

Author1 and Author2

สังกัด (คณะ....มหาวิทยาลัย...)

Affiliation (Faculty....University..., Country....)

E-mail 1:, E-mail 2:

Tel....

บทคัดย่อ (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา ชิดซ้าย)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ.....วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้
วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการวิจัยพบว่า..... และ 3) ผลการวิจัย
พบว่า..... องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ
1-3 บรรทัด)

คำสำคัญ: (3-5 คำ).....;;

Abstract

This Article aimed to study (1) (2) (3) the sample was.....They was selected by the instrument for collecting data was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.

The research results were found as follows; (1) (2) (3) Body of Knowledge/findings from this research.....

Keywords:;;

บทนำ

ควรเขียนอธิบายที่มาปัญหา (statement of problem) ประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูล งานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือ การทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัยและชี้ให้เห็นถึงความน่าสนใจ ความจำเป็นที่ต้องศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

1.
2.
3.

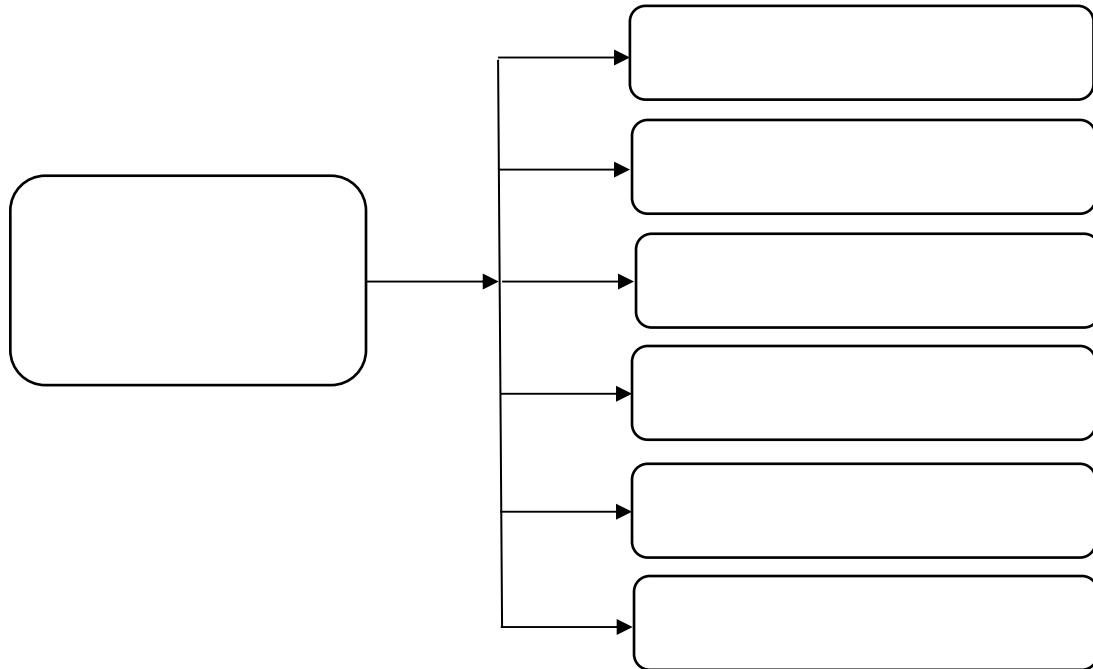
การทบทวนวรรณกรรม

เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย.....(เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ/ผสมวิธี) พื้นที่วิจัย คือ ประชากร คือ จำนวน คน (อ้างอิง) กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบ.....(อธิบายการคัดเลือกอย่างละเอียด) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา..... 2) แบบสัมภาษณ์ (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม (ประเด็นการสนทนา องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร) รวบรวมข้อมูล พ.ศ. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ.....

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ถ้ามี)

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจาก.....(ชื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย)..... หมายเลขการรับรอง.....

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

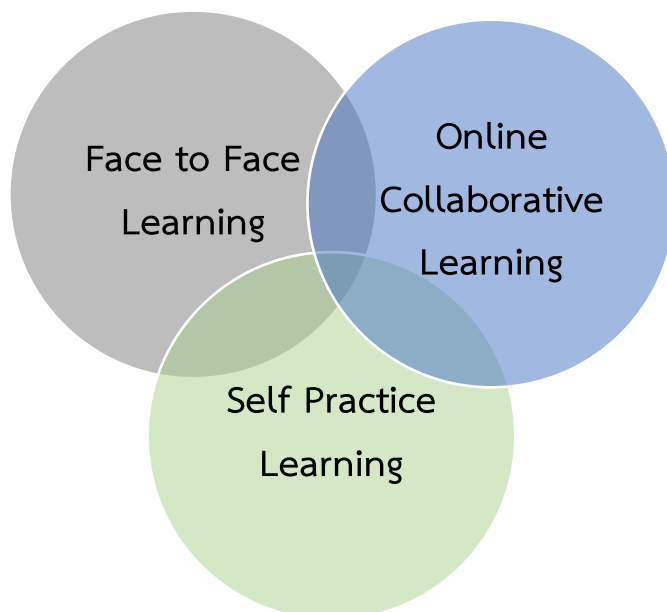
ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (Graham, 2012)

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า.....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

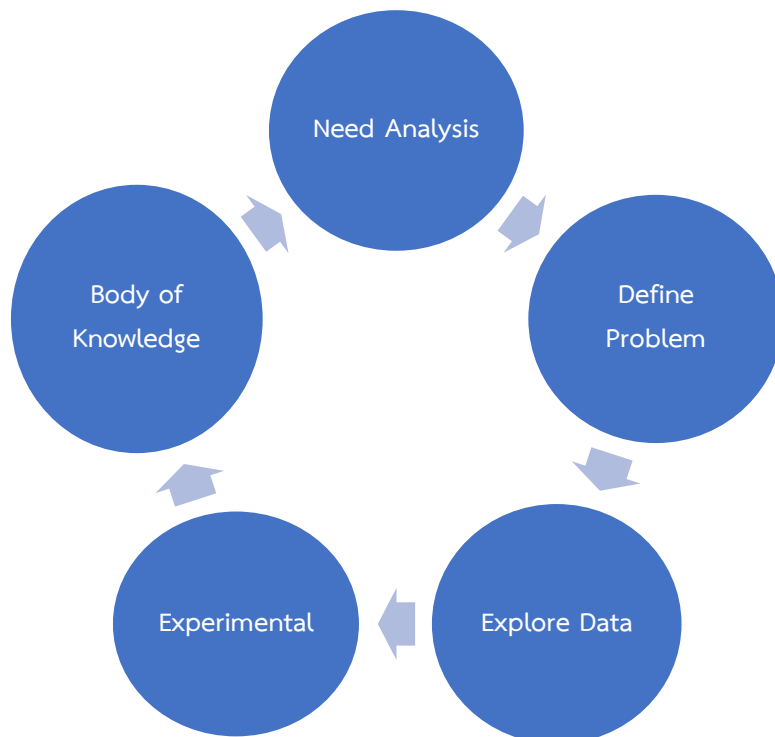
.....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

การออกแบบและการพัฒนาชุดการสอนมีข้อค้นพบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565) มี 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า “NDEEB Learning Approach” มีดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการการเรียนรู้ NDEEB Learning Approach (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

จากภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสานดังที่ (Graham, 2012) ได้กล่าวไว้คือการผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้า (face to face learning) กับ การสอนออนไลน์ (online collaborative learning) และการฝึกทักษะเชิงปฏิบัติการด้วยตนเอง (self-practice learning) ตามเงื่อนไขการออกแบบชุดการสอนตามขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหัวข้อที่ต้องการจะศึกษา (need analysis) แล้วจึงจะสามารถระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อให้ชัดเจน (define problem) ไปสู่ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (explore data) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ทดลองวิจัยตามหลักวิชาการ (experimental) โดยกระบวนการทดลอง บันทึกข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำไปสู่การรวบรวมสร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ

ตัวอย่าง การเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

1.การปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการ (improved academic) เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในลักษณะการถ่ายทอดเนื้อหาแบบส่งผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ผู้สอนมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ได้พร้อมกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นั้น ทำให้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบทั้งการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยเพิ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ท้าทายและเชื่อมความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และมีความยืดหยุ่น (improve efficiency and flexibility) การเรียนในรูปแบบผสมผสานจะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีโอกาสในการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและยืดหยุ่น ทุกที่ ทุกเวลา ตามสภาพการณ์หรือความพร้อมของผู้เรียนได้ในทุกระดับ

3.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการลงทุน (improving investment efficiency) การเพิ่มประสิทธิภาพของการลงทุนในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้แบบเดิม เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล มีชัย และคณะ (2565). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 4 (2), 13-26.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 4 (3), 81-98.
- เฉลิมพล มีชัย. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. *การประชุมวิชาการระดับชาติ การประชุมวิชาการระดับชาติ IAMBEST ครั้งที่ 7*. 656. ชุมพร; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป.
- Chaloemphon Meechai and Somyot Jedjaroenruk. (2016). The Development of a Training Model for Occupational Competency of Production Supervisor. *International Journal of Social Science and Humanity*. 6(7), 505-509.
- Chaloemphon Meechai. (2017). Developing creative writing skills following synectics instructional model for students in teaching career. *International Day Conference 2017*. 1. Kanazawa; Kanzawa Seiryo University, Japan.
- Graham. C.R. (2012). Introduction to Blended Learning. [Online]. Available from: http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/C.pdf. [2020, October 10]
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หมายเหตุ ต้นฉบับบทความควรมีความยาว 10-15 หน้า

